

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla a soudců Mgr. Jana Šmakala a Mgr. Jaroslavy Křivánkové ve věci

- žalobců:
- a) J. B.
 - c) M. B.
 - d) V. B.
 - f) K. D.
 - g) K. D.
 - h) M. F.
 - i) S. F.
 - j) M. G.
 - k) E. H.
 - l) P. H.
 - m) R. Ch.
 - o) J. J.
 - p) D. K.
 - r) P. K.
 - s) J. K.
 - u) L. K.
 - w) R. K.
 - x) L. K.
 - y) V. K.

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

z) J. K.
aa) V. K.
ac) J. L.
ad) K. M.
ae) D. M.
af) P. L.
ag) M. L.
ah) J. M.
ai) J. N.
aj) V. P.
ak) M. P.
am) M. P.
ao) P. P.
ap) P. R.
aq) J. R.
ar) P. S.
as) R. S.
at) L. Š.
av) T. T.
aw) O. T.
ay) M. V.
ba) M. V.
bc) M. Z.

všichni zastoupeni advokátem JUDr. Zdeňkem Honzíkem, sídlem
Rooseveltova 49/16, Plzeň

proti

žalovanému:

Generální ředitel Vězeňské služby České republiky, sídlem Soudní
1672/1a, Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 8. 2024, č.j. VS-68855-10/ČJ-2024-80000P-51ODV,

takto:

I. Žaloba se z a m í t á.

II. Žádný z účastníků řízení n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. V dané věci se původně 55 osob společnou žalobou ze dne 4. 11. 2024 domáhalo zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 8. 2024, č.j. VS-68855-10/ČJ-2024-80000P-51ODV (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), jímž bylo zamítnuto jejich odvolání proti rozhodnutí ředitele Věznice Kynšperk nad Ohří ve věcech služebního poměru ze dne 9. 2. 2024, č.j. VS-145876-35/ČJ-2023-8027PR (dále jen „*prvoinstanční rozhodnutí*“), a toto rozhodnutí bylo Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

potvrzeno. Prvoinstančním rozhodnutím byla zamítnuta žádost všech původních žalobců ze dne 28. 6. 2023 o proplacení přestávek na jídlo a odpočinek dle § 60 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (dále jen „*zákon o služebním poměru*“ nebo „*služební zákon*“).

2. Z 55 původních žalobců, označovaných jako žalobci a) až bc), následně vzalo 13 žalobců, konkrétně žalobci b), e), n), q), t), v), ab), al), an), au), ax), az) a bb), žalobu zpět. Usnesením soudu ze dne 29. 1. 2025, č.j. 55 Ad 3/2024-56, vzal proto předseda senátu podle § 47 písm. a) části věty za středníkem zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“) zpětvzetí žaloby ze strany těchto 13 žalobců usnesením na vědomí. V řízení je tudíž pokračováno jen ve vztahu k žalobcům označeným v záhlaví tohoto rozsudku.

II.

Žaloba

3. V žalobě původně podané společně žalobci a) až bc), nyní však posuzované jen vůči žalobcům označeným v záhlaví tohoto rozsudku, žalobci uvedli, že napadeným rozhodnutím byl porušen § 180 zákona o služebním poměru, když nebyl zjištěn skutkový stav beze všech pochybností tak, aby „*řízení nevzbuzovalo žádných pochybností o jeho objektivnosti a bylo vydáno v souladu se zjištěnými skutečnostmi a beze zbytku provedeny navrhované důkazy účastníky řízení*“. V průběhu správního řízení před služebním funkcionářem - ředitelem Věznice Kynšperk nad Ohří byla provedena celá řada nejen navrhovaných důkazů, ale po doplnění dokazování i důkazů dalších, které s naprostou jistotou prokázaly, že § 60 služebního zákona není dodržován a ani jej fakticky bez většího počtu příslušníků dodržovat nelze, a přesto jsou jim z pracovní doby odečítány přestávky na jídlo a odpočinek tak, jak má na mysli ustanovení výše uvedeného paragrafu tohoto zákona.
4. Žalobci uvedli, že Vězeňská služba ČR je ozbrojeným sborem, jehož činnost je řízena jednak rozkazy, jednak nařízeními, které musí být beze zbytku splněny. V průběhu řízení je nejen služebním funkcionářem věznice, ale i žalovaným poukazováno na výkon služby na pevných a pohyblivých stanovištích, a tak je nutno poukázat na základní interní právní normu, kterou je Rozpis strážních a dozorčích stanovišť, jenž tvoří služební funkcionář věznice a parafuje jej Generální ředitelství Vězeňské služby ČR. V tomto základním předpise je uvedeno, o kolika mužové stanoviště se jedná, resp. kolik příslušníků na tomto stanovišti vykonává v rozhodnou dobu službu a po jakou dobu je na tomto stanovišti služba vykonávána. Jak shora uvedeno, jedná se o základní interní právní normu, která je závazná pro danou věznici a kterou nelze porušovat jinými podzákonnými právními normami, jako jsou denní rozkazy vedoucích oddělení výkonu trestu a oddělení vězeňské stráže, odkud se rekrutují všichni žalobci, kteří vykonávají služební činnost na základních funkcích věznice. Tento základní předpis, resp. základní právní norma nemůže být naplňována, neboť to nedovoluje jednak personální situace věznice, jinak ve shora uvedených denních rozkazech vedoucích oddělení není ani jediného příslušníka, který by bez oslabení strážního či dozorčího stanoviště mohl být střídán. Ostatně zvláště pro dozorčí stanoviště je vedena na každém stanovišti kniha předání a převzetí služby, kde žádné střídání uvedeno není. Ve své podstatě zde žádný takový úkon, kdy by strážný či dozorce takové stanoviště opustil, není uveden. Dle nařízení generálního ředitele č. 5/2016 nesmí dozorce opustit dozorčí stanoviště bez vystřídání nebo odvolání, když toto nařízení

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

bylo v průběhu doby novelizováno, avšak toto ustanovení nikdy měněno nebylo a je tak stále platné. Pro strážní službu platí nařízení generálního ředitele Vězeňské služby č. 23/2014, zvláště pak § 51, kde je přesně rozepsán postup střídání strážných na strážním stanovišti. Vždy je hovořeno o střídání, což lze jednoznačně chápat tak, že příslušník konající službu na strážním stanovišti smí opustit strážní stanoviště jen v případě, že bude vystřídán. Ani v jediném případě se nehovoří, že by službu konající příslušník, ať již na strážním či dozorčím stanovišti, toto mohl opustit bez vystřídání. Žalovaný se již v průběhu předcházejících kauz snažil tvrdit, že příslušník vykonávající službu na pohyblivém stanovišti toto může opustit, aniž by byl vystřídán. Takové vyjádření však nemá oporu ani v jediném právním předpisu, a tak je fakticky neuskutečnitelné, neboť v takovém případě by svěřený úsek služby byl bez jakéhokoliv střežení či výkonu služby. Jelikož se takový postup objevuje ve více případech, vyzval zmocněnec služebního funkcionáře, aby takové nařízení doložil, když, jak shora uvedeno, služební činnost je vykonávána dle rozkazů či nařízení. Služební funkcionář takovému požadavku nejen nevyhověl, a fakticky ani vyhovět nemohl, neboť žádný takový rozkaz či nařízení neexistuje, a tak platí, jak shora uvedeno, nařízení č. 5/2016 pro dozorčí službu a č. 23/2014 pro službu strážní. Služba na strážních a dozorčích stanovištích je nepřerušitelná, neboť kdykoliv hrozí nebezpečí mimořádných událostí, na které musí být každý příslušník po celou dobu služby připraven s reakcí, tak aby zabránil celé řadě škod, ať již na zdraví nebo majetku. Stanoviště tak nemohou být nestřežena nevykonáváním služby, například opuštěním stanoviště bez vystřídání. Pokud je v průběhu řízení poukazováno na přílohy denních rozkazů, ať již vedoucího vězeňské stráže nebo vedoucího oddělení výkonu trestu, pak je nutno poukázat, že žalobci jsou k jejich podpisu nuceni, ale hlavně pak na skutečnost, že těmito přílohami není ani v jediném případě uvedeno, kdo službu na tomto stanovišti místo údajně střídaného vykonával a kdo je fakticky odpovědný za výkon služby na strážním či dozorčím stanovišti, resp. kdo je odpovědný za likvidaci mimořádné události a kdo takovou odpovědnost nese. Ex post takové obsazení a odpovědnost v rozhodnou dobu nelze dohledat. Ani v jediném předpise není uvedeno, že by stanoviště mohlo být čerpáním přestávky na jídlo a odpočinek oslabeno. Pokud je poukazováno na skutečnost, že se v celé řadě případů jedná o dvou či více mužové stanoviště, pak je s podivem, že v určitou dobu lze vykonávat službu jen jedním příslušníkem, ač dle právní úpravy se jedná o službu vícemужovou. *„Ani v jediném případě Strážní či dozorčí stanoviště je tak zásadním způsobem oslabeno a pro jakýkoliv zásah neakceschopné.“* V případě oslabení strážní a zásahové hlídky jde pak o nebezpečnou situaci do té míry, že tato hlídka není schopna adekvátního a plánovaného zásahu, u dozorčí služby se pak může oslabením stanoviště jednat dokonce i o ohrožení na životě zasahujícího příslušníka, který není nikým zajištěn.

5. Žalobci dále uvedli, že pokud by měli možnost čerpat přestávku na jídlo a odpočinek, pak by ji měli a mohli trávit dle svého uvážení a nemohou být v takovém případě žádným způsobem omezováni, když mezi takovou volní činnost lze považovat i opuštění objektu věznice, což je fakticky nereálné, ne tím, kde se objekt věznice nachází, ale hlavně způsobem oslabení službukonajících příslušníků dalších. Pokud se poukazuje na skutečnost, že pro čerpání přestávek na jídlo a odpočinek je v objektu věznice zřízena místnost pro čerpání přestávek, pak se jedná o prostor, kde sice takovou činnost v čerpání přestávky věznice umožňuje, avšak nejedná se o volní příležitost, ale *„fakticky nařízený*

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

prostor bez možnosti volního jednání, kdy je transparentně prokazována povinnost prostoru, kde by bylo možno přestávku čerpat a zcela pak absentuje volní jednání“.

6. Dále bylo konstatováno, že vězeňské prostředí objektů, v nichž se vykonává trest odnětí svobody či výkon vazby, je specifickým prostředím, když vyjma eskortní služby se veškeré činnosti odehrávají v uzavřeném prostoru přísně střežených objektů tak, aby nebyl porušen chráněný zájem společnosti a osoby vykonávající v tomto případě trest odnětí svobody byly po stanovenou dobu soudem odděleny od ostatní společnosti. K tomu, aby celá složitost činností vykonávaných příslušníky Vězeňské služby ČR na jednotlivých součástech, a tedy i ve Věznici Kynšperk nad Ohří, mohla být pochopena do všech důsledků a souvislostí, je nejprve nutno provést podrobný dekurs do služebních činností žalobců. Žalobci se totiž rekrutují ze dvou oddělení a jejich pracovní činnost je tak z pohledu dalších služebních činností značně odlišná. Všichni žalobci vykonávají služební činnost ve výkonných součástech oddělení na nejnižších funkcích, tedy na oddělení výkonu trestu v pozicích dozorců, výjimečně v pozici inspektora dozorčí služby, na oddělení vězeňské stráže jsou pak žalobci zařazeni na pozici strážných vykonávajících službu při vnější ostraze objektu a strážných vykonávajících eskortní službu. I zde je nepatrný počet příslušníků zařazených jako jejich nadřízení, tedy inspektoři strážní služby. Jejich plnění úkolů je zcela odlišné, a tak se žalobní návrh bude nejprve věnovat jednotlivým činnostem na těchto dvou odděleních.
7. Oddělení výkonu trestu je součástí činnosti Věznice Kynšperk nad Ohří, kde jednotliví dozorcí vykonávají služební činnost na oddílech - ubytovných odsouzených, kde zejména zajišťují denní režim těchto osob. Tento výkon služební činnosti je upraven směrnici pro výkon služební činnosti, pro každé jednotlivé dozorčí stanoviště. V této interní právní normě v jediném případě netrvá jejich doba stravování dobu stanovenou v § 60 služebního zákona. V případě jakékoliv vyhlášené mimořádné události jsou podrobně specifikovány povinnosti každého dozorce na tomto úseku služební činnosti, jenž je povinen se v co nejkratší době dostavit na místo určení. Jedná se o stanoviště stálá a pohyblivá a jejich počet je upraven „*Rozpisem dozorčích stanovišť**“, kde je konkrétně uvedeno, o jaké stanoviště se jedná a hlavně v jakou dobu se toto stanoviště obsazuje a o kolika mužové stanoviště se jedná. Rozpis je vytvořen ředitelem Věznice Kynšperk nad Ohří a aprobován generálním ředitelstvím Vězeňské služby ČR. Jejich počet v době uvedené v tomto rozpise je neměnný a pro každou součást služební činnosti závazný a směrodatný. Na jednotlivá dozorčí stanoviště jsou příslušníci veleni denním rozkazem vedoucího oddělení, kdy před nástupem služby se uskutečňuje na předem určeném místě rozdělení směny a následuje odchod na jednotlivá dozorčí stanoviště. Poté pro každého jednotlivého dozorce následuje převzetí služby, v což lze počítat i komplexní početní prověrku osob odsouzených nacházejících se na tomto úseku služby. Současně se přebírají i další pomůcky, jako například radiostanice pro spojení s operačním střediskem během výkonu služby a současně i další prostředky nutné ke služební činnosti. Stav převzetí dozorčího stanoviště se zapisuje do „*Knihy předání a převzetí služby*“ a současně se hlásí nadřízenému. Poté je služba vykonávána v souladu se směrnici konkretizujícími činnosti na tomto úseku služební činnosti. Do činností dozorce spadá například předvádění vězňů k lékaři, předávání odsouzených na eskorty mimo věznici, předávání odsouzených jiným pracovníkům za účelem zaměstnávání, organizování a kontrola vycházek, kontrola výdeje stravy a podobné činnosti. Příslušníci též zajišťují dodržování pořádku a čistoty na oddílech stejně, jako zajišťují dodržování vnitřního řádu pro odsouzené. Jejich činnost je Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

stanovena denním režimem odsouzených. V každém případě každý dozorce odpovídá za početní stav odsouzených na svém úseku služební činnosti a minimalizování jakéhokoliv nezákonného jednání odsouzených, případně minimalizování mimořádných událostí - sebepoškození, sebevraždy, napadání. Jeho povinností je být i při opuštění dozorčího stanoviště neustále pomocí radiostanice ve spojení s ostatními příslušníky a s operačním střediskem a v případě potřeby zasáhnout i na jiném úseku služebních činností. Výsledky namátkově vybraných dozorců pak bylo nade vše pochybnost prokázáno, že sice mají možnost stravování, a to se zvláště zdůrazňuje, stravování, ne odpočinek dle vlastního uvážení, buď v jídelně, nebo konzumovat donesenou stravu vlastní, avšak ani v tuto dobu neodkládají výstroj a jsou povinni v případě mimořádné události okamžitě ukončit stravování a dostavit se na určené místo, či započít řešení problému. Při odchodu na stravu dozorčí stanoviště nepředávají žádnému dalšímu příslušníkovi, ani v jediném případě není tato konzumace stravy uvedena v knize předání a převzetí služby. Odchod z oddílu je toliko nahlašován inspektorovi dozorčí služby s tím, že v uvedenou dobu režim na tomto oddíle není po dobu nejnutnější ke konzumaci stravy vykonáván.

8. Žalobci pokračovali konstatováním, že pokud je v rozhodnutí uváděno, že na několika mužovém stanovišti se příslušníci střídají navzájem, kdy jeden má možnost konzumace stravy, případně odejít čerpat přestávku, jedná se o oslabení stanoviště jeho opuštěním, nikoliv střídání za účelem čerpání přestávky, kde by se nemusel zajímat o dění na jeho stanovišti, za které je po celou dobu konzumace stravy odpovědný. Nejedná se tedy o čerpání přestávky na jídlo a odpočinek dle § 60 odst. 1 služebního zákona, ale o § 60 odst. 3 služebního zákona. V takovém případě se konzumace stravy neodečítá z pracovní doby, neboť nebyl vystřídán či odvolán a jeho výkon služby je dle stanovených předpisů nepřerušitelný, neboť není nikým nahrazen. *„Markantní příklad konzumace stravy je pro žalobce konzumující stravu na pracovišti v jeho kanceláři, kdy faktická konzumace probíhá za provozu, když do jeho kanceláře mají přístup odsouzení a ventilují své požadavky i během konzumace stravy žalobce“*. Ten musí konzumaci stravy ukončit a jít plnit své úkoly na svěřeném úseku služby. Stravu pak dokonzumuje v pozdější době, kdy se situace uklidní. Ani okrajově pak není nadán k tomu, aby se v kanceláři uzamkl a po dobu konzumace stravy a čerpání přestávky nečinil žádné úkony. Pokud konzumuje stravu v závodní jídelně, nikdy nemůže vyčerpat celou dobu určenou pro přestávku, neboť po dobu konzumace stravy nikdo svěřený úsek nestřeží, a pokud by došlo k mimořádné události, plně za něj odpovídá dozorce, který byl na tento úsek velen denním rozkazem vedoucího oddělení výkonu trestu. V případě, že by však v uvedenou dobu došlo k jakékoliv mimořádné události, jakékoliv následky nese tento příslušník. Je nutno upozornit, že porušení dozorčí služby *„je judikováno“* i v § 390 trestního zákoníku, dokonce v kvalifikované skutkové podstatě. Ostatně je nutno poukázat na skutečnost, že již v minulosti takové ustanovení trestního zákoníku bylo proti dozorci použito například před Okresním soudem Plzeň - město. Znění § 60 odst. 3 služebního zákona sice uvádí, že i když výkon služební činnosti nemůže být přerušen, musí být příslušníkovi i bez přerušení výkonu služby zajištěna přiměřená doba na jídlo. V případě prokázaných skutečností, jednak ze směrnic pro výkon služebních činností, jednak z Rozpisu dozorčích stanovišť, jednak z knih předání a převzetí služby, jednak z výpovědí vyslechnutých žalobců je zřejmé, že žádné přerušování výkonu služby realizováno není a žádný z dozorců není na stanovišti střídán a za svůj úsek služby je stále odpovědný. Žalobci tak ani v jediném případě nemohou trávit přestávku na jídlo a odpočinek dle svého uvážení nebo alespoň

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

tak, aby byla taková přestávka na jídlo a odpočinek nejen ve stanovené době, ale i ve stanoveném rozsahu realizována. Pokud služební činnost po celou dobu výkonu služby není žádným způsobem přerušována a každý ze žalobců na tomto úseku služby ji nemůže trávit nejen ve stanoveném rozsahu, ale ani dle svého uvážení, nelze ji, dle názoru žalobců, jako takovou, tedy odečitatelnou přestávku na jídlo a odpočinek, odečítat z pracovní doby.

9. Žalobci se dále věnovali i úseku strážní služby. Ta se vykonává na dvou úsecích činností, a to jednak při ostraze objektu Věznice Kynšperk nad Ohří, tedy výkon služby na strážních věžích, případně střežení vstupů a vjezdů do střeženého objektu, jednak služební činnost při eskortách k soudům, do zdravotnických zařízení či obdobné činnosti popsané níže.
10. K ostraze objektu, která je prováděna ze strážních věží vybudovaných na oplocení objektu Věznice Kynšperk nad Ohří žalobci uvedli, že příslušníci velení k ostraze objektu jsou rozděleni do strážních směn. Služba je vykonávána nepřetržitě ve dvanáctihodinových cyklech. Stejně jako Rozpis dozorcích stanovišť i tato ostraha je naprosto přesně specifikována interními normami nazvanými „*Rozpis strážních stanovišť*“ parafovanými služebním funkcionářem Věznice Kynšperk nad Ohří a aprobovanými generálním ředitelstvím Vězeňské služby ČR. Dále je specifikována směrnicemi pro výkon služby na jednotlivých strážních stanovištích. Příslušníci na tomto úseku služby jsou jako v předešlém případě veleni do služby na základě denního rozkazu vedoucího oddělení vězeňské stráže. U příslušníků zařazených do strážních směn platí shodný ukazatel jako u dozorcích stanovišť, kdy jednotlivá strážní stanoviště jsou rozdělena tak, že Rozpisem je přesně stanoveno, v jakou konkrétní dobu se toto stanoviště obsazuje. Každý ze žalobců je tedy velen do služby na strážní stanoviště, kde jsou jeho povinnosti upraveny směrnicemi pro výkon tohoto stanoviště. Po celou dobu výkonu služby není v žádném předpise stanovena přestávka na jídlo a odpočinek tak, jak bylo prezentováno i u dozorcích stanovišť. Neexistuje žádný příslušník, který by prováděl na těchto strážních stanovištích střídání strážného, který by v rozhodnou dobu mohl čerpat přestávku na jídlo a odpočinek, když v tuto dobu nelze započítávat služební činnost ve strážní a zásahové hlídce, kde rovněž služební činnost nadále vykonává bez přerušení, tedy bez vystřídaní. I v tomto případě platí, že na porušení této strážní služby pamatuje trestní zákoník, a to v § 389, dokonce též v kvalifikované skutkové podstatě, když se jedná o důležitý zájem služby, při němž mohou nastat výrazné následky pro společnost. Strážní stanoviště jsou konkretizována v tomto Rozpise a obsazována každodenně v přesně stanovenou dobu. Na strážní věži, tedy pevném stanovišti, je mimo jiné zakázáno jíst a není možno jej ani na okamžik opustit. V případě, že se v objektu věznice v době mimopracovní zajišťuje eskorta například do zdravotnického zařízení, je vykonávána strážnými v tu dobu vykonávajícími službu na jiném stanovišti. Ke střídání strážních stanovišť na strážních věžích tak nedochází a nezřídka na těchto stanovištích je služba vykonávána dobu podstatně delší, než je stanoveno rozpisem pro jednotlivé strážné, či dobu přesahující pěti hodin. Průběh služby je zaznamenáván vrchním inspektorem strážní služby do knihy předání a převzetí služby, kde je zachyceno i toto střídání strážních stanovišť. Pokud nastane mimořádná situace, jsou povinni i příslušníci na strážním stanovišti mimo strážní věže se do likvidace takové události zapojit dle udělených pokynů.
11. Část žalobců pak vykonává službu sice na strážních stanovištích, avšak v denních, 8hodinových cyklech. Též se ale jedná o strážní stanoviště podléhající Rozpisu strážních

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

stanovišť a interním směrnícím upravujícím výkon na jednotlivých strážních stanovištích. Ani v těchto stanovených případech nelze strážní stanoviště opustit a trávit přestávku na jídlo a odpočinek jednak ve stanoveném rozsahu, jednak dle svého uvážení.

12. Stran služby v eskortní směně žalobci uvedli, že je též určena denním rozkazem vedoucího oddělení vězeňské stráže. Je však strážní směnou samostatnou, kde je služební činnost realizována zpravidla v 8hodinových směnách, pokud není určeno jinak. *„Stěžejním úkolem činnosti na tomto úseku služby příslušníci vykonávají při eskortách mimo vězeňská zařízení“*, například při eskortách k soudům, do zdravotnických zařízení a podobně. Pokud se nejedná o eskorty mimo objekt Věznice Kynšperk nad Ohří, je součástí eskorty i řidič služebního vozidla, v případě potřeby i strážný psův se služebním psem. Tento úsek služební činnosti je náročný hlavně z toho důvodu, že eskortující příslušníci ani na okamžik nemohou opustit eskortu, nemohou tedy trávit přestávku na jídlo a odpočinek. Nezřídká je služební činnost těchto pracovníků vykonávána i při střežení vězně v nemocničním zařízení po dobu 12 hodin. Službu vykonává zpravidla jeden příslušník a po celou dobu střežení není střídán a přestávku na jídlo a odpočinek tak ani okrajově nemůže čerpat. I tak je mu tato přestávka z pracovní doby odečtena. Jak výše uvedeno, ve vězeňském prostředí se jedná o specifický výkon služební činnosti, na který Vězeňská služba ČR do současné doby nenalezla řešení, jak při výkonu dozorců, strážníků či eskortní služby umožnit službu konajícím příslušníkům čerpání přestávek na jídlo a odpočinek, a přesto v každém případě odečítá nevyčerpané přestávky tak, jako by fakticky čerpány byly. *„Fakticky je podřazuje oslabením ostatních stanovišť, a tedy i ohrožením zájmů společnosti, pod přestávky na jídlo a odpočinek, aniž by takový charakter byl naplňován.“* V denních rozkazech vedoucích oddělení totiž neexistuje jediného příslušníka určeného ke střídání stanovišť na jídlo a odpočinek.
13. Obdobnou problematiku již dle žalobců v jednom případě řešil Městský soud v Praze v řízení vedeném pod sp.zn. 8 Ad 13/2011, kdy rozsudkem ze dne 14. 5. 2015 obdobné negativní rozhodnutí policejního prezidenta zrušil, když se jednalo o služební činnost vykonávanou u Policie ČR na operačním středisku. Z právního názoru Městského soudu v Praze k problematice čerpání přestávek na jídlo a odpočinek se uvádí: „... Tedy nezbyvá než poukázat na skutečnost, že výše uvedené osoby v podstatě zpochybnilly, velmi zásadně zpochybnilly to, že by na předmětném operačním středisku přestávky vypadaly tak, že by je bylo možno podřadit pod pojem přestávka na jídlo a odpočinek ve smyslu § 60 zákona o služebním poměru, když v podstatě z jejich výpovědi vyplývá, že i během čerpání přestávky se policista nacházel přímo na svém pracovišti, nebo v jeho bezprostřední blízkosti a byl tak připraven kdykoliv se na své pracoviště okamžitě vrátit, a to v závislosti na situaci, která by tedy mohla nastat. Takový stav věci lze jen velmi obtížně označit za přestávku na jídlo a odpočinek, která by znamenala přerušování výkonu služby. Za takovou přestávku by bylo možno považovat jenom stav, kdy by tedy policista, navíc tedy v souladu s tím, jak to bylo naplánováno, opustil v daný čas své pracoviště a mohl se odebrat někam mimo své pracoviště a po stanovených 30 minut se zkrátka vůbec nezajímal o to, co se na předmětném pracovišti děje a těch 30 minut věnoval pouze tomu, aby se najedl, nebo si odpočinul nějakým jiným způsobem.“ Právní názor Městského soudu v Praze tak naprosto přesně kopíruje situaci ve Vězeňské službě ČR, Věznici Kynšperk nad Ohří. Taková činnost v této složce je však ještě závažnější v tom, že se týká všech obdobných objektů ve vězeňských zařízeních. Zvláště markantní situace byla vyslovena v rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 13. 7. 2021, sp.zn. 55 Ad 2/2021, který na stranách 34 a 35 tohoto rozsudku podrobně popsal, jaká ustanovení řeší Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

problematiku strážení ve věznicích a konkrétní ustanovení rozkazů žalovaného, která jsou ve směru čerpání přestávek porušována. Problematiku Věznice Kynšperk nad Ohří již řešil i Krajský soud v Plzni a napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil k novému řízení. Situace ve věznici se však nikterak nezměnila a běží stále ve shodném rytmu i v současné době. Jinak problematika čerpání přestávek na jídlo a odpočinek již byla několikrát řešena i Krajským soudem v Plzni, když počátek žádostí příslušníků se datuje rokem 2016, když žalovaný „za celou dobu neuskutečnil jediné argumentace, jíž by přestávky na jídlo a odpočinek byly vyřešeny“, a věc v obraně stále oddaluje, když je zřejmé, že přestávky na jídlo a odpočinek z personální nedostatečnosti čerpat nelze. Stejně tak jsou v tomto rozsudku uvedena rozhodnutí soudů, které již v obdobné problematice rozhodovaly. Jedná se zvláště o shora uvedený rozsudek Městského soudu v Praze, rozsudek Nejvyššího správního soudu sp.zn. 6 As 47/2005 ze dne 25. 7. 2006, sp.zn. 8 As 257/2018 ze dne 18. 7. 2019, sp.zn. 8 As 257/2018, sp.zn. 9 As 40/2020, sp.zn. 8 As 160/2018 ze dne 26. 8. 2020, případně judikatura další.

14. Žalobci dále uvedli, že příslušník - žalobce pak nemá ani okrajově možnost opustit objekt Věznice Kynšperk nad Ohří, neboť by se dopustil trestné činnosti ať již porušením strážní či dozorčí služby, viz výše. Službu všichni žalobci vykonávají v době uvedené denním rozkazem vedoucích oddělení v kompletním ustrojení a vystrojení a v případě dozorčí služby dokonce i s radiostanicí. Není tedy podstatné, že je jim v některých případech po dobu nezbytně nutnou umožněno stravování, ale toto nelze považovat za čerpání přestávky na jídlo a odpočinek, když fakticky i po celou dobu přestávky jsou veleni na strážním či dozorčím stanovišti, toto nikomu nepředávají a stále vykonávají činnost dle interních právních norem a Rozpisu strážních a dozorčích stanovišť. K žádnému jejich střídání, vyjma ukončení pracovní doby, nikdy nedochází. Stejně tak každý příslušník musí být vždy připraven po celou dobu výkonu služby na zásah při likvidaci mimořádné události. Všichni příslušníci, namátkově vybraní, kteří učinili ve správním řízení svoji výpověď, situaci kolem přestávek na jídlo a odpočinek potvrdili v naprosto shodném rozsahu. Potvrdili tak nezákonný stav, který je praktikován ve všech zařízeních Vězeňské služby ČR. Situaci obdobnou strážní a dozorčí službě nelze aplikovat na všechny služební posty ve vězeňských zařízeních, když celá řada funkcí není vázána tak kogentně na strážní či dozorčí stanoviště, ale v průběhu pracovní doby není potřeba soustavné činnosti tak, aby přestávku na jídlo a odpočinek čerpat nemohli. Mezi tyto příslušníky lze zařadit právě vedoucí oddělení, kteří jsou za čerpání přestávek na jídlo a odpočinek odpovědní, a jejich tvrzení ve výpovědích jsou nepravdivá tak, aby zdůvodnili nemožnost takového počínání u jim podřízených. Služební funkcionář poukázal na zamítavé rozhodnutí ředitele Věznice Kynšperk nad Ohří, který v rozhodnutí uvedl, že po dobu čerpání přestávky na jídlo a odpočinek je výkon služby přerušen tak, že příslušníci nejsou povinni plnit služební povinnosti, když na pevných stanovištích jsou střídáni jinými příslušníky a na pohyblivých stanovištích není střídání stanovišť nutné. „Není pro ředitele Věznice Kynšperk nad Ohří rozhodující, jak příslušníci čerpající přestávku na jídlo a odpočinek tráví“. Příslušníci čerpající přestávku na jídlo a odpočinek pak mají výkon služby přerušen, což se ukázalo jako liché. Pokud se takové tvrzení v řízení objevuje, pak by měl žalovaný uvést, který rozkaz či nařízení takové přerušování služebních činností upravuje. Žalobci jsou si „v pochybnostech hraničících s jistotou“ vědomi, že takové nařízení či rozkaz ani okrajově neexistují a jsou výmyslem žalovaného k odůvodnění svého postupu. Z tohoto vyjádření by jinak vyplynulo, že žalobci, ač jsou veleni na strážní či dozorčí stanoviště a nejsou

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

nikým střídání, mohou bez jakéhokoliv následku takové stanoviště opustit. Tento právní názor pak nemá oporu v jakékoliv právní úpravě a ani okrajově v žádné interní právní normě pro služby na jednotlivých úsecích služební činnosti, tedy na strážních a dozorčích stanovištích. Ředitel Věznice Kynšperk nad Ohří tak vyslovil myšlenku, že například strážný na eskortě k soudu po uplynutí doby stanovené k čerpání přestávky na jídlo a odpočinek, tedy nejdéle do pěti hodin služby, zcela beztestně opustí eskortu tak, že buď ji oslabí, nebo eskortovaného vězně uzamkne v eskortní místnosti soudu a odejde si čerpat přestávku na jídlo a odpočinek nebo opustí jednací místnost soudu při jednání. Vyslovení takového názoru je zcela nešťastné a hlavně nerealizovatelné. Tento názor pak nemá oporu nejen v prokázaných skutečnostech, ale ani v předložených důkazech - Rozpisech strážních a dozorčích stanovišť. Ostře tak je v rozporu s jednotlivými výpověďmi. Ředitel Věznice Kynšperk nad Ohří pak jednoznačně prohlašuje, že neobsazení strážních a dozorčích stanovišť není pro služební činnost závazné, a fakticky tak legalizuje porušení těchto interních právních norem. Služební funkcionář argumentuje tvrzením, že žalobci nepopírají, že je jim umožněno stravování, dokonce mimo objekt Věznice Kynšperk nad Ohří. Žalobci však ve správním spise takovou možnost ani v jediném případě neuvedli. Služební funkcionář se tak snaží celou situaci zlehčovat a účelově zaměňuje pojem střídání strážního či dozorčího stanoviště, což je transparentně prokazováno denními rozkazy vedoucích oddělení, kde ani v jediném případě nefiguruje příslušník, který by takové střídání prováděl. Ostatně i výpovědi žalobců takovou situaci vylučují. Právě v tomto okamžiku je nutno poukázat na řízení vedená ve věcech služebního poměru dle § 54 služebního zákona, kde *„Vězeňská služba ČR poukazovala na naléhavý zájem služby nedostatkem příslušníků, kterým je nucena nabízet jednotlivé posty strážních a dozorčích stanovišť nad rámec služby jednotlivých příslušníků, když neobsazením stanovišť je ohrožena bezpečnost společnosti.“* V tomto případě je argumentováno opačným názorem, kdy není nutno jednotlivá stanoviště obsazovat a ohrožení společnosti nehrozí.

15. Žalobci dále uvedli, že jsou zmateni jednotlivými vyjádřeními Vězeňské služby, která své výroky uzpůsobuje dle momentální situace a řešení. Jednoznačně tak mlží a snaží se zakrýt systémová pochybení. Jedinými osobami zastávajícími názor realizovatelnosti střídání strážních a dozorčích stanovišť jsou vedoucí jednotlivých oddělení, kteří však takovou výpověď učinili účelově se snahou zakrýt jimi tolerované protiprávní jednání. Za neuvěřitelný lapsus a neznalost povinností je v napadeném rozhodnutí spatřováno vyjádření, kde příslušníci čerpající přestávku na jídlo a odpočinek nemají povinnost se zapojit do likvidace mimořádných událostí. Takové vyjádření je v příkrém rozporu nejen se směrnicemi pro signály bezpečnostních opatření, tedy řešení nejzávažnějších mimořádných událostí ve Věznici Kynšperk nad Ohří. Žalovanému zjevně unikl § 7 odst. 1, zvláště lit. d), odst. 2 zákona 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky (dále jen *„zákon o vězeňské službě“*), tedy kdy příslušník je povinen zakročit a v jakých situacích povinen zakročit není. Žalobci se nikde i při pečlivém studiu ustanovení odst. druhého nedomysleli, že by nebyli povinni zakročit v případě, kdy by čerpali přestávku na jídlo a odpočinek. Zjevně žalovanému uniká přímá souvislost s § 4 NGR č. 5/2016, kde příslušník je povinen vykonávat službu na určeném stanovišti nebo na vymezeném úseku, neodvracet pozornost od výkonu služby a neopouštět stanoviště nebo vymezený úsek bez souhlasu nadřízeného nebo dokud nebude vystřídan nebo odvolán, viz zmiňováno shora. Sám žalovaný tak fakticky nutí žalobce, aby se chovali v rozporu se služebními předpisy. Rovněž tak se jeví jako irrelevantní tvrzení, že žalobcům byla v případě mimořádné události

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

stanovena náhradní doba na čerpání přestávky na jídlo a odpočinek. Žalobci naopak nezaznamenali ani jediný případ, kdy by tato náhradní doba byla k čerpání údajně čerpané a přerušené přestávky stanovena, navíc tak musí být činěno s jejich souhlasem. Pokud služební funkcionář uvedl, že výpovědi nejsou pravdivé, pak zpochybňuje vyjma provedených výsledků vedoucích funkcionářů všechny vyslechnuté osoby. Je pak nasnadě zvážit, jakým směrem se argumentace služebního funkcionáře ubírá a jak vlastně je mu znám chod jednotlivých činností ve Věznici Kynšperk nad Ohří, kde například v noční době vykonává službu minimální počet dozorců. *„Lapsus tedy nastává v okamžiku, jak tito příslušníci se střídají na čerpání přestávky na jídlo a odpočinek nehlédě k tomu, že v denní době na vstupu pro pěší vykonává službu s požadovanou kvalifikací toliko jeden příslušník, když ostatní nejsou kvalifikováni takovou službu konat. Ale právě tato znalost prostředí sepisovateli odvolání zjevně unikla.“*

16. Za zcela irelevantní lze dle žalobců považovat tvrzení služebního funkcionáře ve směru, že je výlučně na zvážení každého ze žalobců, v jakém oděvu a s jakou výstrojí bude stravu v jídelně konzumovat. I takové vyjádření je velmi nešťastné a zavádějící, když ani jeden ze žalobců na stanovišti střídán není a v převleku do civilního oděvu by disponoval například radiostanicí. *„Žalobci nebudou komentovat pasáž odvolání, kde se uvádí značná v rozporuplnost výpovědí žalobců.“* Žalovaný by měl pozornost spíše věnovat tomu, jak jsou údajné přestávky na jídlo a odpočinek vedeny v knize předání a převzetí služby na jednotlivých stanovištích, pokud je mu taková skutečnost vůbec známa. Měl by pozornost věnovat i tomu, zda je při předání služby k údajnému střídání prováděna početní prověrka. Zásadním postojem by pak měla být skutečnost, proč v Seznamu strážních a dozorcích stanovišť, aprobovaných právě generálním ředitelstvím VS ČR, není uvedeno, že stanoviště po dobu čerpání přestávky na jídlo a odpočinek není střeženo, resp. tomu, že služba je vykonávána po dobu čerpání přestávek na dvou stanovištích současně a podobně. Pokud toto není uvedeno v rozpisu strážních a dozorcích stanovišť, mělo by toto být uvedeno alespoň ve směrnících pro výkon služby na jednotlivých stanovištích. Ani tam tomu tak není.
17. Nelze se dle žalobců ztotožnit ani s tvrzením, že žádný předpis nezakazuje žalobci opuštění objektu věznice v případě čerpání přestávky, když je stále velen denním rozkazem vedoucího oddělení na strážní nebo dozorcí stanoviště, a jak takové stanoviště má v této pozici opustit, případně jaké zákonné ustanovení nebo interní právní norma mu umožňuje strážní či dozorcí stanoviště opustit při údajném čerpání přestávek. Pokud služební funkcionář argumentuje tím, že žalobci neuvedli ani jediný příklad, kdy k přerušení přestávky na stravu došlo, zjevně mu unikla pasáž, kde i Městský soud v Praze uvedl, že postačuje taková hrozba situace, a rovněž neuvedl ani jediný konkrétní příklad. Rovněž v odůvodnění žalovaného zcela absentuje vyjádření k porušování interních norem vyšší právní síly pokyny nižších stupňů. Tím se má na mysli vydávání příloh vedoucího oddělení vězeňské stráže a vedoucího oddělení výkonu trestu k čerpání přestávek bez vystřídání, čímž je porušována norma vyšší právní síly, kterou je rozpis ředitele Věznice Kynšperk nad Ohří, aprobovaný generálním ředitelstvím VS ČR. Jedná se hlavně o dobu střežení na jednotlivých stanovištích, uvedenou v rozpisech strážní a dozorcí služby, když příloha denního rozkazu vedoucích oddělení tuto dobu zcela bezdůvodně ponižuje. Příkladem v rozpisu strážní a dozorcí služby se stanoviště obsazuje nepřetržitě či po dobu

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

24 hodin, čerpáním přestávek je střežení či výkon služby na stanovišti fakticky vykonáván toliko hodin 22.

18. Žalobci uzavřeli, že se důvodně domnívají, že v průběhu správního řízení, hlavně pak napadeným rozhodnutím, došlo a stále ještě dochází k porušování služebního zákona, konkrétně § 60, kdy jim ve službě není umožňováno čerpat přestávky na jídlo a odpočinek nejen v plném rozsahu, ale ani dle vlastního uvážení. Na strážních a dozorčích stanovištích střídání nejsou a konzumace stravy se děje jen v nejnútnejším rozsahu.

III.

Vyjádření žalovaného k žalobě

19. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Ve vyjádření k žalobě odmítl tvrzení žalobců, že v průběhu správního řízení před služebním funkcionářem - ředitelem Věznice Kynšperk nad Ohří byla provedena celá řada důkazů, které s naprostou jistotou prokázaly, že § 60 zákona o služebním poměru není dodržován a ani fakticky bez většího počtu příslušníků jej dodržovat nelze, přesto jsou žalobcům z pracovní doby odečítány přestávky na jídlo a odpočinek shodně, jako by bylo možno tyto přestávky čerpat. Dle žalovaného žalobci neodkazují na žádný konkrétní důkaz, z kterého by takové závěry plynuly, naopak bylo prokázáno, že charakter služby ve Věznici Kynšperk nad Ohří umožňuje přerušit výkon služby příslušníkům pro čerpání přestávky na jídlo a odpočinek, kdy příslušníci mohou tuto přestávku čerpat dle svého uvážení s přihlédnutím k charakteru prostředí, ve kterém vykonávají službu. Žalovaný nepopírá, že příslušníci jsou částečně omezeni ve svých aktivitách, ale to vyplývá ze skutečnosti, že vykonávají službu v režimovém prostředí věznice. Tato omezení však nejsou takového charakteru, aby se mohlo konstatovat, že příslušníci nemohou čerpat plnohodnotnou přestávku na jídlo a odpočinek ve smyslu § 60 zákona o služebním poměru.
20. Pokud jde o argumentaci rozkazy, nařízeními a rozpisem strážních a dozorčích stanovišť, žalovaný uvedl, že denní rozkazy vedoucích obou oddělení včetně jejich příloh jsou zcela v souladu s příslušnými vnitřními předpisy a nevykazují rozpor s Rozpisem strážních a dozorčích stanovišť. Žalovanému není zřejmé, v čem onen tvrzený rozpor spočívá, když žalobci tento svůj argument nikterak neobjasňují, pouze uvádějí, že v Rozpisu dozorčích či strážních stanovišť je striktně stanoveno, kolika muži a v jakém časovém období se jednotlivá stanoviště obsazují. Žalovaný konstatuje, že obsazování stanovišť se děje v souladu s vnitřními předpisy (Rozpisy dozorčích či strážních stanovišť), přičemž denní rozkazy dokládají, že veškerá stanoviště jsou v souladu s těmito předpisy obsazena, tedy že na každé stanoviště jsou veleni příslušníci a není tak stanoviště, které by bylo neobsazeno. Žalovaný připomíná, že „obsazenost“ stanoviště znamená skutečnost, že dle Rozpisu dozorčích nebo strážních stanovišť ve spojení s denním rozkazem je na stanoviště velen příslušník, který v rámci výkonu služby (tj. mimo čerpání přestávky, kdy se služba přerušuje) na tomto stanovišti plní své služební úkoly. K tomuto lze odkázat na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25. 7. 2024, č.j. 30 Ad 3/2024-68: „*To, že se pohyblivá stanoviště podle rozpisu dozorčích stanovišť střeží nepřetržitě po dobu 24 hodin, také nemůže na uvedeném závěru nic změnit. Žalovanému totiž nutno přisvědčit, že v uvedeném kontextu se jedná o obsazení stanoviště ve smyslu plnění služebních úkolů v průběhu směny, nikoli však o nepřetržitou fyzickou přítomnost příslušníka.*“ Není ani pravdou, že by stanoviště ve Věznici Kynšperk nad Ohří fakticky nebyla obsazována z důvodu

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

personálního nedostatku, což je ostatně zjevně právě z denních rozkazů vedoucích, z nichž pro každý jednotlivý den vyplývá, že stanoviště jsou obsazena v souladu s Rozpisem dozorcích či strážních stanovišť.

21. Stran argumentace týkající se knihy předání a převzetí služby, kde žádné střídání ani opuštění stanoviště není zaznamenáno, žalovaný uvedl, že čerpáním přestávky na jídlo a odpočinek se nepředává služba v pravém slova smyslu, jak se děje při ukončení, potažmo nástupu do služby, ale pouze se čerpáním přestávky na jídlo a odpočinek výkon služby přerušuje, což je diametrálně odlišná situace. Přestávku čerpající příslušník svévolně neopouští své stanoviště, neboť tak činí se souhlasem svého nadřízeného a v souladu s denním rozkazem vedoucího oddělení. Základem přestávky je skutečnost, že služba příslušníka je na určitý časový úsek přerušena. Odpovědnost příslušníka lze přitom vyvozovat pouze v rámci výkonu služby. Žalovaný přitom zdůrazňuje, že skutečnost, že pro možnost čerpání přestávky je stěžejní právě souhlas nadřízeného, nikoliv formální střídání dovodil ve své judikatuře i Krajský soud v Praze v rozsudku ze dne 10. 2. 2022, sp.zn. 59 Ad 3/2021: *„Ze služebních předpisů tedy lze dovodit, že povinnosti příslušníků spojené s výkonem strážní či dozorcí služby jsou limitovány vystřídáním či odvoláním, popř. souhlasem nadřízeného. Ustanovení služebních předpisů je přitom třeba vykládat v souladu s platnými právními předpisy, v nyní řešené situaci pak zejména s přihlédnutím k § 60 zákona o služebním poměru, který příslušníkům zakotvuje právo na čerpání přestávky na jídlo a odpočinek, a jen jako výjimku umožňuje její nahrazení poskytnutím přiměřené doby na jídlo a odpočinek. Proto pojem „odvolán“ je třeba vykládat tak, že zahrnuje i dočasné opuštění stanoviště na pokyn nadřízeného za účelem oběda či jiného způsobu čerpání přestávky na jídlo a odpočinek, přičemž takový postup, jelikož není střídáním v pravém slova smyslu, nemusí být bezpodmínečně spojen s jinak pro případ střídání služebními předpisy předpokládanou početní prověrkou vězňů či formálním předáním strážního stanoviště za přítomnosti inspektora strážní služby.“* Krajský soud v Praze tak v daném případě nejen potvrdil, že pro možnost odchodu ze stanoviště za účelem čerpání přestávky na jídlo a odpočinek je podstatný souhlas nadřízeného (a nutnou podmínkou tak není vystřídání, jak tvrdí žalobci), ale přisvědčil i názoru, že tomuto odchodu nemusí předcházet záznam o předání a převzetí služby. Tyto závěry byly potvrzeny i výše citovaným rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25. 7. 2024, č.j. 30 Ad 3/2024-68: *„[...] přestávky jsou příslušníkům plánovány denními rozkazy a nařizovány a koordinovány inspektory dozorcí služby. Přestávky na jídlo a odpočinek jsou tudíž čerpány s vědomím a souhlasem nadřízených, resp. přímo na základě jejich pokynu. V případě čerpání přestávek na jídlo a odpočinek tedy nejde o samovolné opuštění stanoviště, jak uvádí žalobce.“* a dále: *„Pokud žalobce namítal, že se v souvislosti s čerpáním přestávek na jídlo a odpočinek neprovádí záznamy do Knihy předání a převzetí služby ani početní prověrky, a že proto není žádné přerušování výkonu služby realizováno, je nutno zopakovat (jak je uvedeno již shora), že nutnou podmínkou pro možnost odchodu z dozorcího stanoviště za účelem čerpání přestávky na jídlo a odpočinek není vystřídání příslušného dozorce, proto tomuto odchodu nemusí předcházet záznam do Knihy předání a převzetí služby ani provádění početních proverecek odsouzených.“* Obdobně lze odkázat i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2024, č.j. 6 As 55/2023-44: *„S uvedeným vypořádáním Nejvyšší správní soud souhlasí. V případě čerpání přestávek na jídlo a odpočinek nešlo o svévolné opuštění stanoviště, jak uvádí stěžovatelé. S přestávkami na jídlo a odpočinek interní předpisy počítají, přestávky byly plánovány (resp. nařízeny přílohami rozkazů vedoucího oddělení) a příslušníci byli v rámci výkonu služby koordinováni inspektory dozorcí služby, resp. inspektory*

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

strážní služby. Těm měli příslušníci odchod na přestávku hlásit nebo jimi byli k odchodu na přestávku vyzváni.“ Výše uvedenou praxi potvrdil i svědek V. T., vedoucí oddělení výkonu trestu, který při svém výsledku dne 17. 10. 2023 vypověděl následující: „Je to věcí vrchního inspektora, aby zajistil. Za mne jako vedoucího neb zástupce, nikdy se nestalo, že by někdo nevyčerpal řádně přestávku.“ Obdobně vypovídal i svědek R. K., vedoucí oddělení vězeňské stráže, při svém výsledku dne 24. 10. 2023: „Dle rozpisu denního rozkazu čerpání přestávek mají časy k čerpání přestávky určené tak, aby byla zajištěn výkon služby a zajištěno čerpání přestávek. V případě, kdy to není realizováno, mají možnost využít náhradního času.“ a dále: „Opakuji, příslušník čerpá přestávku na základě střídání či odvolání ze stanoviště, kdy čerpá přestávku dle svého uvážení. Nepamatuji si, že by někdo někomu nařídil zůstat na stanovišti.“ Žalobci k tomuto v žalobě doplňují, že v rámci řízení navrhli doplnění dokazování o rozkaz či nařízení služebního funkcionáře či žalovaného, kterým by bylo prokázáno, že strážný či dozorce na pohyblivém stanovišti může kdykoliv stanoviště opustit za účelem čerpání přestávky na jídlo a odpočinek, aniž by byl vystřídán či odvolán, přičemž služební funkcionář takovému požadavku nevyhověl, ani vyhovět nemohl, neboť žádný takový rozkaz či nařízení neexistuje. Předmětným návrhem na doplnění dokazování o příslušný rozkaz či nařízení služebního funkcionáře či žalovaného se pak žalovaný zabýval v bodech 90. a následující napadeného rozhodnutí, na které nyní v plném rozsahu odkazuje.

22. K žalobci tvrzené povinnosti neustálé připravenosti k zásahu při mimořádných událostech i během čerpání přestávky na jídlo a odpočinek odkázal žalovaný na body 80. až 87. napadeného rozhodnutí, kde se již s totožnými námitkami žalobců vypořádal. Opětovně zdůraznil, že taková žalobci tvrzená konkrétní povinnost právními ani vnitřními předpisy stanovena není, nejedná-li se o obecnou povinnost příslušníků vězeňské stráže vyjádřenou v § 7 odst. 3, 4 zákona o vězeňské službě. Podle odst. 3 příslušník, který plní úkoly vězeňské stráže, je povinen i v době mimo službu v mezích stanovených tímto zákonem a dalšími obecně závaznými právními předpisy provést služební zákrok nebo jiná potřebná opatření, páchá-li osoba ve výkonu vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody trestný čin nebo kázeňský přestupek, jímž je bezprostředně ohrožen život, zdraví nebo majetek. Podle odst. 4 příslušník, který plní úkoly vězeňské stráže, je povinen i v době mimo službu v mezích stanovených tímto zákonem a dalšími právními předpisy provést služební zákrok nebo jiná potřebná opatření, páchá-li osoba ve výkonu zabezpečovací detence trestný čin, jímž je bezprostředně ohrožen život, zdraví nebo majetek. Tato povinnost je však obecnou povinností odrážející specifika výkonu služby v bezpečnostním sboru. Na příslušníky vězeňské stráže, stejně jako na příslušníky zařazené v oddělení výkonu trestu, se pak současně vztahuje i obecná povinnost zakotvená v § 45 odst. 1 písm. i) zákona o služebním poměru, tedy že příslušník je povinen chovat se a jednat i v době mimo službu tak, aby svým jednáním neohrozil dobrou pověst bezpečnostního sboru. V jiných soudních řízeních, která se týkala příslušníků Vězeňské služby ČR, již přitom bylo opakovaně judikováno, že povinnost zasáhnout v případě mimořádných událostí a zákonná zakročovací povinnost příslušníků vězeňské stráže i mimo dobu služby nejsou takové povahy, že by vylučovaly plnohodnotné čerpání přestávek na jídlo a odpočinek (příkladmo rozsudky Nejvyššího správního soudu sp.zn. 9 As 51/2023, č.j. 9 As 40/2020-78, č.j. 10 As 62/2022-87 či č.j. 1 As 272/2022-64).
23. Žalovaný dále odmítá (blíže nekonkrétní) námitku žalobců, že jsou jakýmkoliv způsobem nuceni k podpisu příloh denních rozkazů (evidence čerpání přestávek na jídlo a odpočinek), kdy již ze samotných výsledků je zjevné, že tato námitka neobstojí. K tomuto Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

žalovaný odkazuje například na výpověď účastníka řízení A. P., strážného, který při svém výslechu dne 30. 8. 2023 na otázku: „*Podepisujete přílohy denního rozkazu?*“, odpověděl: „*Ano.*“, dále na otázku, zda ví, co tam podepisuje, uvedl: „*Ano. Ale nepřikládám tomu váhu.*“ a současně na otázku „*Proč jste nenamítal, že jste přestávky nečerpal?*“, odpověděl: „*Nevím.*“ Obdobně lze citovat z výslechu účastnice řízení (nyní žalobkyně) S. F., operátora na oddělení vězeňské stráže, která na otázku: „*Kdy podepisují příslušníci přestávky?*“, odpověděla: „*Na konci směny.*“, dále na otázku: „*Kdo vepisuje časy?*“, uvedla: „*Je to vepsaný. Pokud se změní čas přestávky, tak se opraví.*“ a dále na otázku: „*Takže lze uvést náhradní termín?*“, odpověděla: „*Ano. Stanovené časy nejsou vždy reálné, posune se to např. z 11.30 na 11.45, ale většinou se to dodržuje. Vyčerpají si přestávku v jinou dobu.*“ Dále lze odkázat na výpověď účastníka řízení (nyní žalobce) J. B., psovoda v oddělení vězeňské stráže, který při výslechu dne 4. 9. 2023 uvedl, že hlásí případné nečerpání přestávek na jídlo a odpočinek při eskortách, což má za následek jejich řádné proplacení, nicméně v jiných případech tuto skutečnost (nečerpání) nenahlašuje, k čemuž uvedl pouze: „*Je to za mne zbytečná byrokracie.*“ Vzhledem k uvedenému lze shrnout, že žalobci přílohy denních rozkazů svými podpisy stvrzovali dle svého uvážení. Naopak v případě, kdy by žalobci nahlásili, že jim nebylo umožněno přestávku na jídlo a odpočinek čerpat či ji nemohli dočerpat, byla by jim v souladu se zákonem o služebním poměru poskytnuta v náhradním termínu či proplacena (viz výše výpověď žalobkyně S. F.). Pokud však žalobci nečerpání či nedočerpaní přestávky nenahlásili, je téměř nemožné tuto skutečnost po tak dlouhé době prokazatelně dohledat. K tomu lze citovat Krajský soud v Ústí nad Labem z jeho rozsudku ze dne 4. 1. 2023, č.j. 16 Ad 4/2021-219: „*Žádný z žalobců ve své výpovědi neuvedl, že by v případě neumožnění čerpání přestávky v plném rozsahu 30 minut neměl možnost dočerpat přestávku v průběhu dne, případně sdělit nadřízenému, že nemohl přestávku vyčerpat, pročť požaduje její proplacení. Z výpovědi žalobců naopak plyne, že nevyčerpání celé přestávky nikomu nehlásili a dále to neřešili, čímž se dle názoru soudu sami žalobci zbavili možnosti, aby jim případná konkrétní nevyčerpaná přestávka (její část) byla započtena do doby služby a proplacena.*“

24. Dále žalovaný uvedl, že se nelze ztotožnit ani s názorem žalobců, že pokud nejsou příslušníci na pohyblivém stanovišti po dobu čerpání přestávky na jídlo a odpočinek vystřídání, nadále odpovídají za své stanoviště, jako kdyby žádnou přestávku neměli. Pro příslušníka čerpajícího se souhlasem/na pokyn svého nadřízeného přestávku totiž platí, že je jeho služba přerušena, nevztahují se na něj služební předpisy a nemusí se ani zajímat o dění na stanovišti. Svě odpovědnosti je fakticky zbaven tím, že odchází přestávku čerpat s plným vědomím a souhlasem svého nadřízeného. Uvedené ostatně potvrdili i vyslechnutí svědci, kdy lze odkázat například opět na výpověď svědka V. T., vedoucího oddělení výkonu trestu: „*Pokud je vystřídáný nebo odvolaný, v ten moment nemá odpovědnost, má ji ten, kdo ho vystřídal. Odvolaný tam nemá co dělat, proto nemá odpovědnosti.*“ K tomuto se při svém výslechu dne 17. 10. 2023 vyjádřila i účastnice řízení (nyní žalobkyně) S. F., operátor na oddělení vězeňské stráže, která na otázku, kdo nese odpovědnost za stanoviště po dobu jejího střídání, odpověděla: „*Myslím, že tedy inspektor, když já jsem střídána. Je to odpovědnost toho střídajícího.*“ Obdobně vypovídal i účastník řízení (nyní žalobce) P. R., dozorce, dne 14. 9. 2023, který na otázku: „*Naopak, když vy jdete na oběd, přebírá za Vás odpovědnost kolega?*“, uvedl: „*Ano.*“ a dále na otázku: „*V době konzumace oběda, musíte se zajímat o dění na stanovišti?*“, odpověděl: „*Ne.*“ Žalovaný doplnil, že nastíněnou otázkou odpovědnosti příslušníků za stanoviště po dobu čerpání přestávek na jídlo a odpočinek se

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

zabývaly i správní soudy, např. Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci v rozsudku ze dne 28. 5. 2024, č.j. 59 Ad 3/2023-46: „V souladu s § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru je proto třeba dovodit, že příslušníci jsou po dobu, po niž jsou ze služby nadřazeným odvoláni za účelem čerpání přestávky, zproštěni povinností spojených s výkonem na jejich služebním stanovišti [§ 74 písm. c) NGR 23/2014, resp. § 79 odst. 1 písm. c) NGR č. 33/2019]. Nelze připustit výklad, aby příslušník čerpající svoji zákonnou přestávku v souladu s pokynem nadřízeného, byl za opuštění stanoviště či čerpání přestávky jakkoliv odpovědný, včetně odpovědnosti trestní (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 9 As 51/2023-53).“ Obdobně rozhodl též Krajský soud v Hradci Králové v rozsudku ze dne 25. 7. 2024, č.j. 30 Ad 3/2024-68 či Krajský soud v Ústí nad Labem v rozsudku ze dne 4. 1. 2023, č.j. 16 Ad 4/2021-219 (viz též body 78 a 79 napadeného rozhodnutí).

25. K žalobní námitce, že pokud se jedná o vícečlenná stanoviště, je s podivem, že v určitou dobu na nich lze vykonávat službu jen jedním příslušníkem, tedy dochází k situaci, že takové stanoviště je oslabeno a neakceschopné, přičemž v případě oslabení strážní a zásahové hlídky má jít o nebezpečnou situaci do té míry, že tato hlídka není schopna adekvátního a plánovaného zásahu, u dozorcí služby se pak může oslabením stanoviště jednat dokonce i o ohrožení na životě zasahujícího příslušníka, který není nikým zajištěn, žalovaný uvedl, že ředitel věznice dělením stanovišť na pevná a pohyblivá stanovil, kde je vyžadována přítomnost příslušníků po celou dobu služby (pevná stanoviště) a kde nikoliv (pohyblivá stanoviště). Pokud příslušník nemusí být fyzicky po celou dobu na stanovišti, nemusí být (logicky) ani vystřídán. Fyzická přítomnost sloužící osoby totiž není po omezenou dobu nutná a je tak lhostejno, zda je velený příslušník na obědě v jídelně nebo plní služební úkol na druhém konci věznice. V plnění úkolů vězeňské služby ani nijak nebrání, pokud na tomto pohyblivém stanovišti není služba po dobu 30minutové, resp. 15minutové, přestávky vykonávána a případné neodkladné úkoly, které v souvislosti s tímto stanovištěm vyvstanou, zastane jiný příslušník. Neznaменá to však, že by stanoviště bylo neobsazené, opuštěné či oslabené a neakceschopné. K tomu lze citovat například závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2025, č.j. 5 As 267/2023-49: „Z rozpisu dozorcích stanovišť pak vyplývá, že pohyblivá stanoviště nebyla určena konkrétním místem v prostoru, kde by se musel dozorce po celou dobu služby fyzicky nacházet (např. židle, z níž by dozorce neustále sledoval vězněné osoby). Naopak, šlo o relativně rozsáhlý prostor, často zahrnující i několik podlaží. Vzhledem k tomu, že povinností dozorců bylo mimo jiné provádění nepravidelných kontrol, vězněným osobám nemohlo být zřejmé, zda daný příslušník plní služební úkoly v jiné části dozorcího stanoviště, nebo čerpá přestávku na jídlo a odpočinek. Nelze tedy bez dalšího dovozovat, že by čerpání přestávek představovalo narušení bezpečnosti.“
26. K námitce možnosti čerpání, resp. trávení přestávky dle svého uvážení, včetně možnosti opustit objekt věznice, žalovaný konstatoval, že žádná zákonná či interní norma neupravuje způsob čerpání přestávky na jídlo a odpočinek příslušníky, tzn. příslušník čerpající přestávku může dle svého uvážení přestávku strávit na obědě v jídelně, navštívit kolegu v jiné kanceláři, využít odpočinkovou místnost apod. Je zjevné, že stejně jako nejsou příslušníci nuceni trávit přestávky na jídlo a odpočinek na svých stanovištích, nejsou ani nuceni tyto přestávky trávit pouze v odpočinkové místnosti. Dále žalovaný doplnil, že v uvedené době přestávky nemusí být příslušník ani na příjmu radiostanicí. K tomu se vyjádřil svědek R. H., vedoucí oddělení výkonu trestu, který na otázku: „Mohou během čerpání přestávky příslušníci odložit výstroj, opasek a RDST - byť zapnutou?“, uvedl: „Čerpá přestávku, nevykonává službu v tom případě, takže může.“ Obdobně vypovídal i Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

svědek R. K., vedoucí oddělení vězeňské stráže, při svém výsledku dne 24. 10. 2023, který na totožnou otázku uvedl: „*Nic jim to nezakazuje. Může si odložit na stanovišti nebo ve skřínce tomu určené.*“ Faktická možnost čerpání přestávky dle svého uvážení pak vyplývá i z výpovědí žalobců. Tito ve shodě uvedli, že nejsou nuceni být po dobu přestávky na místě určeném zaměstnavatelem a tuto přestávku povětšinou tráví v jídelně nebo - na základě svého vlastního rozhodnutí - na stanovišti. Žalobci tedy přímo potvrdili, že zůstává na jejich uvážení, kde a jakým způsobem svou přestávku na jídlo a odpočinek stráví. Například účastník řízení (nyní žalobce) P. R., dozorce, při svém výsledku na otázku: „*V době konzumace oběda, musíte se zajímat o dění na stanovišti?*“, odpověděl: „*Ne. Pokud jsem v jídelně, ne, pokud konzumuji stravu na stanovišti pak ano.*“ a dále na doplňující dotaz, zda má tedy povinnost konzumovat stravu na stanovišti, uvedl: „*Je to moje rozhodnutí.*“ Obdobně vypovídal i účastník řízení (nyní žalobce) V. P., dozorce, při svém výsledku dne 14. 9. 2023, kdy na otázku, zda jí na stanovišti nebo někam chodí, odpověděl: „*Nechodím, jím na stanovišti.*“ a dále: „*Je to moje volba, jak se rozhodnu.*“ K tomuto se vyjádřil například i svědek V. T., vedoucí oddělení výkonu trestu: „*Přestávku může čerpat i na stanovišti, ale nevykonává službu, nebo chodí na stravu, mají vytvořenou i místnost k čerpání přestávky. I strážní na hl. vchodě po vystřídání si dají kafe, ale nevykonávají službu, když nemají potřebu jít na oběd nebo do odpočinkové místnosti.*“ Žalovaný připomíná, že ve Věznici Kynšperk nad Ohří není ani zakázáno po dobu čerpání přestávek opustit objekt věznice. Zde lze odkázat například na výpověď svědka F. B., vrchního inspektora strážní služby: „*Co se mne týče, když příslušník potřebuje opustit objekt věznice, nezakazoval jsem to. Jen jsem chtěl být informován. Pohyboval se pouze před štábní budovou.*“ Uvedené potvrdil i svědek V. T., vedoucí oddělení výkonu trestu, který na otázku: „*Zakazoval jste opustit objekt a areál věznice?*“, uvedl: „*Ne. Ani jsem nemohl, protože mne o to nikdo nepožádal.*“ Dále například svědek J. B., dozorce, konstatoval následující: „*Já mne to ani nenapadlo. Vlastně asi dvakrát jsem tam byl, když jsem něco zapomněl a jednou jsem potřeboval volat.*“ K tomu lze opětovně odkázat na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25. 7. 2024, č.j. 30 Ad 3/2024-68, který konstatoval: „*Dle názoru soudu je dále podstatná i skutečnost, že ve správním řízení bylo prokázáno, že žalobce na předmětné pozici dozorce neměl povinnost plynoucí z pokynu nadřízených či právních předpisů, aby po dobu stanovené přestávky zůstal na svém stanovišti, nýbrž měl možnost pobývat po dobu přestávky na jiném místě, než kde konal službu. Ani ve služební činnosti žalobce soud neshledal žádný důvod, pro který by nemohl službu přerušit za účelem plnohodnotného čerpání přestávky a musel by být neustále v pohotovosti.*“ a dále: „*Z provedeného dokazování je přitom zřejmé, že dozorcí na pohyblivých stanovištích nebyli nadřízenými nuceni, aby přestávku na jídlo a odpočinek nějak zkracovali. Žádným předpisem ani nadřízenými jim nebylo zakázáno v době čerpání přestávky opustit stanoviště či dokonce areál věznice, nikdo je nenutil, aby se pohybovali v době čerpání přestávky na jídlo a odpočinek v blízkosti stanoviště pro případ řešení služebních povinností vyplývajících ze stanoviště, kde vykonávali službu.*“

27. Žalovaný dále uvedl, že námitka žalobců ohledně údajného oslabení jednotlivých stanovišť již byla vypořádána výše v tomto vyjádření. Rovněž upozornil, že úkolem dozorců není „*strážení*“ věznice, ale výkon služebních úkolů souvisejících s denním rozvrhem vězněných osob. Výkon dozorcí služby vychází ze zákona o vězeňské službě, kde v § 3 odst. 1 stojí: „*Úkoly stanovené v § 2 zajišťují ve Vězeňské službě vězeňská stráž, justiční stráž, správní služba, Akademie Vězeňské služby a pověřené orgány Vězeňské služby.*“ Příslušníci oddělení výkonu vazby a trestu, tj. dozorcí, systematicky spadají právě pod pojem „*správní služba*“,

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

jejíž činnost je dále zákonem (viz § 3 odst. 6 téhož zákona) charakterizována jako: „*Správní služba rozhoduje ve správním řízení podle zvláštních právních předpisů a zabezpečuje organizační, ekonomickou, vzdělávací, výchovnou, zdravotnickou a další odbornou činnost.*“ Zaměstnanci zařazení do „*správní služby*“ jsou také vychovatelé, speciální pedagogové či psychologové. Je také vhodné upozornit, že služební náplň dozorců vyplývá i z vyhlášky č. 345/1999 Sb., kde se v § 49 odst. 1 věta druhá uvádí: „*Kontrolou a dohledem nad činností odsouzených jsou pověřeni vychovatelé a v oddělení se středním stupněm zabezpečení věznice s ostrahou též dozorcí.*“ Úkolem dozorců na pohyblivých stanovištích tak není, jak se mylně domnívají žalobci, výkon permanentního dozoru svěřených prostor, nýbrž plnění různorodých úkolů, které v průběhu služby nastávají a jejichž splnění není vázáno na konkrétního příslušníka. Pokud tedy jeden dozorce po omezenou dobu vykonává službu nejen na svém stanovišti, ale v případě neodkladných úkolů zaskakuje také za kolegu na stanovišti jiném (například na jiném patře budovy), bezpečnost věznice ani plnění služebních úkolů tím nejsou nijak narušeny. Stejně tak není narušeno plnění pracovních povinností, pokud jsou na obědě dva civilní zaměstnanci (např. vychovatelé). Ostatně, dozorcí jsou sice vybaveni základními donucovacími prostředky, jedná se však toliko o pouta, poutací řetízky a slzotvorný prostředek. Nejsou vybaveni například střelnými zbraněmi, a to právě pro to, že jejich úkolem není střežení vězněných osob a zajišťování bezpečnosti areálu věznice, ale především zajišťování realizace časového rozvrhu dne (tj. navádění vězněných osob k lékaři, do návštěvní místnosti nebo třeba do sprch).

28. Pokud žalobci dále argumentují, že vězeňské prostředí je specifické, když vyjma eskortní služby se veškeré činnosti odehrávají v uzavřeném prostoru přísně střežených objektů tak, aby nebyl porušen chráněný zájem společnosti a osoby vykonávající trest odnětí svobody byly odděleny od ostatní společnosti, a že režimová opatření jsou přijímána na úkor jejich práv vyplývajících ze zákona o služebním poměru, je dle žalovaného nutno upozornit, že služební činnost a úkoly příslušníků vězeňské služby nejsou jediným prostředkem ochrany společnosti a bezpečnosti ve věznicích, když k zabezpečení plnění úkolů Vězeňské služby ČR neslouží pouze dozorcí či strážníci, ale i jiné mechanismy, jako jsou např. mříže na oddílech, oplocení, tísňové hlásiče nebo kamerové systémy. Nelze tak současně tvrdit, že by žalobci byli omezeni ve svých právech na přerušení výkonu služby z důvodu potřeby kontinuálně zabezpečovat ochranu společnosti či dodržování pořádku v prostorách věznice, když k této ochraně slouží také řada jiných, na lidském faktoru nezávislých, mechanismů. K tomu žalovaný odkazuje na závěry Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 29. 2. 2024, č.j. 6 As 55/2023-44: „*Pokud jde o argumentaci bezpečností věznice či bezpečností společnosti, Nejvyšší správní soud souhlasí s vyjádřením žalovaného, že předmětem projednávané věci je otázka oprávněnosti nároku na proplacení doby služby, která byla dle stěžovatelů z doby služby v souvislosti s přestávkami na jídlo a odpočinek odečtena neoprávněně. Argument bezpečností věznice či společnosti tedy v této věci stěžovatelů není relevantní.*“
29. Žalovaný dále uvedl, že interní předpisy upravují pouze činnost příslušníků při výkonu jejich služby. Pokud příslušník čerpá přestávku na jídlo a odpočinek, je služba po dobu čerpání této přestávky přerušena. Samotné čerpání přestávek je již upraveno v zákoně o služebním poměru a dále též v Nařízení generálního ředitele Vězeňské služby ČR č. 68/2017, kterým se stanoví některé podrobnosti k době služby příslušníků a o výplatě služebního příjmu. Není tudíž zapotřebí, aby bylo zakotveno i v interních předpisech pro jednotlivá stanoviště. Uvedenou argumentaci potvrdil i rozsudek Krajského soudu v Ústí Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

nad Labem ze dne 4. 1. 2023, č.j. 16 Ad 4/2021-219, v obdobné věci týkající se příslušníků ve Věznici Nové Sedlo: „Součástí denního rozkazu je v případě obou oddělení příloha, v níž je stanovena u každého příslušníka doba přestávky. Jakou činnost smějí, či nesmějí příslušníci během přestávky vykonávat, přirozeně interními předpisy upraveno není, neboť jak přiléhavě zdůraznil žalovaný, interní předpisy upravují pouze činnost příslušníků při výkonu jejich služby, a pokud příslušník čerpá přestávku na jídlo a odpočinek, tak je služba přerušena, a to na dobu, po kterou příslušník čerpá přestávku. Dle žalovaného, s jehož názorem se soud ztotožňuje, záleží na jednotlivých ředitelích organizačních jednotek Vězeňské služby České republiky, zda do těchto předpisů přestávky zahrnou, či nikoliv. Čerpání přestávky na jídlo a odpočinek je upraveno v zákoně o služebním poměru, a není proto zapotřebí, aby bylo v interních předpisech pro jednotlivá stanoviště zakotveno, že příslušníci mohou čerpat přestávku na jídlo a odpočinek. Že se s přestávkami pro příslušníky při jejich službě počítá, je evidentní z toho, že tyto jsou plánovány v denním rozkaze (v příloze) jednotlivých vedoucích.“ Obdobně lze odkázat na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2024, č.j. 5 As 268/2023-38: „Podle § 4 písm. c) nařízení žalovaného č. 5/2016 příslušník vězeňské služby zařazený k výkonu dozorcí služby na jednotlivých stanovištích nebo na vymezených úsecích při plnění dalších stanovených úkolů, jakož i při vystupování na veřejnosti je dále zejména povinen vykonávat službu na určeném stanovišti nebo na vymezeném úseku, neodvracet pozornost od výkonu služby, neprovádět činnost, která nesouvisí výkonem dozorcí služby a neopouštět stanoviště nebo vymezený úsek bez souhlasu nadřízeného nebo dokud nebude střídán nebo odvolán. Obdobné ustanovení bylo též v § 3 odst. 2 písm. c) NGR č. 21/2010. Nejvyšší správní soud tak souhlasí s krajským soudem, že citované ustanovení nařízení žalovaného č. 5/2016 pojednává o povinnostech příslušníka při výkonu služby, nikoliv v době čerpání přestávky na jídlo a odpočinek, zároveň výslovně umožňuje opustit stanoviště.“

30. Žalovaný dále odkázal na body 101. až 113. napadeného rozhodnutí (ve vztahu k žalobcům zařazeným v oddělení výkonu trestu) a body 114. až 125. napadeného rozhodnutí (ve vztahu k žalobcům zařazeným v oddělení vězeňské stráže), kde provedl komplexní rozbor jednotlivých stanovišť, obsáhle vysvětlil jejich rozdělení na pohyblivá a pevná a popsal služební činnost jednotlivých příslušníků, a to v návaznosti na právní i interní předpisy. Žalovaný opětovně zdůrazňuje, že čerpáním přestávky na jídlo a odpočinek se nepředává služba v pravém slova smyslu, jak se děje při ukončení, potažmo nástupu do služby, ale pouze se čerpáním přestávky na jídlo a odpočinek výkon služby přerušuje, což je diametrálně odlišná situace. Přestávku čerpající příslušník svévolně neopouští své stanoviště, jak tvrdí žalobci, neboť tak činí se souhlasem svého nadřízeného a v souladu s denním rozkazem vedoucího oddělení. Základem přestávky je skutečnost, že služba příslušníka je na určitý časový úsek přerušena. Na pevných stanovištích je případné střídání vždy zajištěno prostřednictvím jiného příslušníka, přičemž toto střídání je zapisováno do přílohy denního rozkazu s časem a jménem střídajícího příslušníka. Příslušníci velení na pohyblivá stanoviště pak vzhledem k charakteru těchto stanovišť být střídání nemusí, přičemž příslušníkům na těchto stanovištích je stanoven časový úsek 30 minut, kdy mohou přestávku vyčerpat, což je vždy plánováno tak, aby nedošlo ke kolizi se služebními povinnostmi. Nelze se zároveň ztotožnit ani s názorem žalobců, že pokud nejsou příslušníci na pohyblivém stanovišti po dobu čerpání přestávky na jídlo a odpočinek vystřídání, nadále odpovídají za své stanoviště, jako kdyby žádnou přestávku neměli. Pro příslušníka čerpajícího se souhlasem/na pokyn svého nadřízeného přestávku totiž platí, že je jeho služba přerušena, nevztahují se na něj služební předpisy a nemusí se ani zajímat o

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

dění na stanovišti. K tomuto žalovaný v podrobnostech odkazuje na body 57. až 79. napadeného rozhodnutí. Tvzení žalobců, že v případě, že by po dobu čerpání přestávky na jídlo a odpočinek došlo na stanovišti k mimořádné události, jakékoliv následky nese tento příslušník, tak lze odmítnout. Pokud je příslušník svým vedoucím zaměstnancem uvolněn k čerpání přestávky, je zcela absurdní představa, že by i nadále odpovídal za stanoviště či se zajímal o plnění úkolů na stanovišti, které je někdy vzdáleno i několik set metrů od místa, kde může čerpat přestávku na jídlo a odpočinek (např. jídelna vs ubytovna odsouzených). Své odpovědnosti je fakticky zbaven tím, že odchází přestávku čerpat s plným vědomím a souhlasem svého nadřízeného. Žalovaný k tomuto odkazuje na závěry rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 28. 5. 2024, č.j. 59 Ad 3/2023-46: „*V souladu s § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru je proto třeba dovodit, že příslušníci jsou po dobu, po niž jsou ze služby nadřízeným odvoláni za účelem čerpání přestávky, zproštěni povinností spojených s výkonem na jejich služebním stanovišti [§ 74 písm. c) NGR 23/2014, resp. § 79 odst. 1 písm. c) NGR č. 33/2019]. Nelze připustit výklad, aby příslušník čerpající svoji zákonnou přestávku v souladu s pokynem nadřízeného byl za opuštění stanoviště či čerpání přestávky jakkoliv odpovědný, včetně odpovědnosti trestní (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 51/2023-53).*“ Žalovaný dále opět cituje rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25. 7. 2024, č.j. 30 Ad 3/2024-68: „*Krajský soud se ztotožňuje i s názorem žalovaného, že příslušník čerpající přestávku se souhlasem, resp. na pokyn, nadřízeného a v souladu s denním rozkazem vedoucího oddělení, je své odpovědnosti za stanoviště fakticky zbaven tím, že odešel přestávku čerpat právě s vědomím svého nadřízeného a po tuto dobu je jeho služba přerušena.*“

31. Žalovaný dále uvedl, že v rámci řízení byli vyslechnuti svědci ze všech oddělení a služebních míst, přičemž všichni svými výpověďmi podpořili skutkový stav vyplývající ze spisového materiálu. Ve vztahu k eskortní službě pak žalovaný připomíná, že žalobci náhrady za nevyčerpané přestávky požadovali pouze za dny, kdy byli veleni na strážní stanoviště, tedy nárok na proplacení přestávek na jídlo a odpočinek na úseku eskortní služby a dopravy ve svých žádostech neuplatnili. K tomu lze odkázat například na výpověď účastníka řízení J. V., strážného - eskortní služba, který na otázku: „*V podání uvádíte, že nemáte možnost čerpat přestávku, žádáte tedy i za průběh působení na eskortě?*“, uvedl: „*Tu máme započítanou do doby služby a placenou.*“ Obdobně vypovídal i účastník řízení J. K., strážný - řidič, kdy na otázku: „*Je rozdíl ohledně výkonu služebního řidiče?*“, odpověděl: „*Když mám čas, mám možnost si naplánovat, nemám vysílačku, ani opasek. Tyto přestávky neřeším (jako řidič), řeším jen ty ve službě.*“ a dále: „*Když jsem na eskortě, nám je to započítáno do fondu, nevím zda nahrazeno nebo proplaceno.*“ Ve stejném duchu se vyjádřil i účastník řízení J. B., strážný - psovod, při svém výslechu dne 4. 9. 2023: „*Když jsem byl na eskortě, tak to hlásím.*“, přičemž na doplňující otázku: „*Jaký to má následek?*“, uvedl: „*Je mi dáno do rozkazu plus půl hodiny.*“ a na otázku „*Je tato praxe stejná i u kolegů, který si nahlásí tuto nevyčerpanou přestávku a mají ji proplacenou?*“, odpověděl: „*Ano.*“
32. K námitce, že „*v denních rozkazech vedoucích oddělení totiž neexistuje jediného příslušníka určeného ke střídání stanovišť na jídlo a odpočinek*“, žalovaný uvedl, že se jedná o zjevně absurdní argument, neboť takový střídač by vlastně neměl po dobu služby žádnou jinou náplň než čekat, až půjde někdo z jeho kolegů např. na oběd. Nabízí se samozřejmě i otázka „*kdo střídá střídače?*“, neboť i ten má jako každý jiný příslušník nárok na přestávku na jídlo a odpočinek. Tato námitka byla ostatně již vyvrácena i judikaturou soudů. Konkrétně lze odkázat například na závěry Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 29. 2. 2024, Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

č.j. 6 As 55/2023-44: „*Jak shrnul již krajský soud, požadavek být vystřídán příslušníkem, který nemá na starosti jiné stanoviště a může se věnovat výlučně stanovišti, na kterém zastupuje, nemá oporu v právní úpravě ani ve vnitřních předpisech. Nejvyšší správní soud souhlasí, že není podstatné, zda některý z příslušníků plní výlučně funkci „střídače“, pokud jsou stanoviště obsazována dostatečným počtem příslušníků tak, aby příslušníci mohli postupně čerpat přestávku na jídlo a odpočinek v zákonném rozsahu. Nejvyšší správní soud souhlasí s žalovaným a krajským soudem, že čerpání plnohodnotných přestávek ve službě na jídlo a odpočinek není nutně podmíněno skutečností, že do služby jsou veleni příslušníci, kteří zásadní dobu služby plní funkci střídače, jak argumentují stěžovatelé. Ostatně již v rozsudku ze dne 23. 10. 2023, č.j. 3 As 256/2022-33, Nejvyšší správní soud aproboval závěr, že pohyblivá stanoviště nevyžadují nepřetržitou přítomnost příslušníka vězeňské služby, jako tomu může být na jiných pozicích, za takové situace proto nebylo nutné, aby během čerpání přestávky na jídlo a odpočinek došlo ke střídání jiným příslušníkem. Není tedy pravdou, že judikatura vyžaduje za všech okolností a na všech pozicích jako nezbytný předpoklad pro čerpání přestávky na jídlo a odpočinek ve smyslu § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru, aby byl příslušník odcházející na přestávku vystřídán jiným příslušníkem. Stěžovatelé přitom nepoukázali na konkrétní ustanovení žádného interního předpisu, které by pro pozice zastávané stěžovateli ve Věznici Všebrdy střídání vyžadovalo, nýbrž jen obecně uváděli, že opuštění stanoviště kvůli přestávce není možné.“*

33. K poukazu žalobců na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 14. 5. 2015, sp.zn. 8 Ad 13/2011, týkající se služební činnosti policisty na operačním středisku, žalovaný uvedl, že tento rozsudek není přílehlavý k situaci řešené u Vězeňské služby ČR, a to ani u dozorců, ani u strážných, neboť podle tohoto rozsudku byli příslušníci nuceni i o přestávce na jídlo a odpočinek zdržovat se přímo na svém pracovišti nebo v jeho blízkosti. V rámci celého správního řízení vedeného služebními funkcionáři Vězeňské služby ČR je naopak prokázáno, že žádnému příslušníkovi nebylo žádným předpisem a ani nadřízenými zakázáno opustit věznici či stanoviště, kde vykonávali službu, a nikdo je ani nenutil, aby se pohybovali v době čerpání přestávky na jídlo a odpočinek v blízkosti stanoviště pro případ řešení služebních povinností vyplývajících ze stanoviště, kde vykonávali službu. Příslušníci věznice se v době čerpání přestávky na jídlo a odpočinek mohou po dobu čerpání přestávky na jídlo a odpočinek pohybovat po věznici a mohou i věznici opustit. Tyto tvrzené skutečnosti vyplývají jak z výsledků svědků učiněných v rámci správního řízení, tak i z vnitřních předpisů, které jsou obsaženy ve spise. Není tedy pravdou, že by příslušníci museli být stále na stanovišti po celou dobu služby a jídlo by si např. museli nechat nosit přímo na toto stanoviště, neboť jim nebylo umožněno vzdálit se ze stanoviště. Příslušník, který by se rozhodl opustit věznici v době čerpání přestávky na jídlo a odpočinek, by se však musel při opuštění věznice podrobit kontrole a taktéž by se musel podrobit kontrole při návratu do věznice. Opuštění věznice např. pro případ stravování mimo objekt věznice je tak ve 30 minutách spíše hypotetická možnost, zvláště za situace, kdyby se chtěl příslušník zároveň převléci do civilního oděvu. Ke stejnému názoru se přiklání i odborná veřejnost, kdy v komentáři k zákonu o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, 3. Aktualizované a rozšířené vydání, Petr Tomek, Zdeněk Fiala, Nakladatelství ANAG, 2019, ISBN: 978-80-7554-234-2, je na straně 267 uvedeno: „*V probíhajících sporech o poskytnutí služebního příjmu za službu přesčas za dobu nevyčerpaných přestávek se objevil poněkud absurdní požadavek, že se nejedná o přestávku ve službě, když příslušník nemůže opustit věznici. Uvedený názor byl jistě motivován rozsudkem Městského*

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

soudu v Praze sp.zn. 8 Ad 13/2011 ze dne 14. 5. 2015, v němž se uvádí: „Za takovou přestávku by bylo možno považovat jenom stav, kdy by tedy policista, navíc tedy v souladu s tím, jak to bylo naplánováno, opustil v daný čas své pracoviště a mohl se odebrat někam mimo své pracoviště a po stanovených 30 minut se zkrátka vůbec nezajímat o to, co se na předmětném stanovišti děje a těch 30 minut věnovat pouze tomu, aby se najedl, nebo si odpočinul nějakým jiným, ať už pasivním nebo aktivním způsobem, podle vlastního uvážení.“ Jenže uvedený rozsudek reagoval na stav, když příslušníci byli nuceni i o přestávce se zdržovat v místnosti, kde konali službu. Nejednalo se o zákaz k opuštění areálu, v němž byla služebna situována. Příslušníci věznice se mohli po dobu přestávky pohybovat kdekoli v věznici a zákaz opuštění věznice jim nikdo neuložil. Navíc příslušník, který využije možnost stravování, sotva stihne stravu v daném časovém limitu sníst a vrátit se na stanoviště. Příslušník, který by se rozhodl opustit věznici, by se musel převléci do civilního oděvu, projít zdlouhavou kontrolou na bráně věznice a totéž realizovat při návratu do věznice. To je ve 30 minutách zcela nerealizovatelné. Navíc pro takové jednání, má-li přestávka trvat 30 minut, není racionální důvod.“ V tomto bodě došel ke stejnému závěru i Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 7. 5. 2020, č.j. 9 As 40/2020-78, který jednoznačně vymezil, jaké okolnosti samy o sobě nevylučují možnost čerpání přestávky na jídlo a odpočinek v prostředí Vězeňské služby České republiky.

34. Pokud pak žalobci dále uvádějí, že problematika čerpání přestávek na jídlo a odpočinek již byla opakovaně řešena soudy, kdy příkladmo odkazují na rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 13. 7. 2021, sp.zn. 55 Ad 2/2021 a rozsudky Krajského soudu v Plzni a Nejvyššího správního soudu, lze dle žalovaného namítnout, že žalobci uvedli pouhý (a neurčitý) výčet rozsudků, aniž by vysvětlili, které úvahy soudů by měly být relevantní pro projednávanou věc. Žalovaný si je pak vědom skutečnosti, že některými rozsudky Krajského soudu v Plzni, respektive Nejvyššího správního soudu, byla zrušena dřívější rozhodnutí generálního ředitele Vězeňské služby ČR ve věcech čerpání přestávek příslušníků, v žádném případě však soudy nekonstatovaly, že by příslušníci Vězeňské služby ČR přestávky na jídlo a odpočinek nečerpali, natož pak z důvodu personální nedostatečnosti. Soudy pouze konstatovaly, že v daném případě nebyl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, v rozsahu nezbytném pro posouzení, zda lze jednotlivé druhy služby žalobců podřadit pod § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru, či zda šlo o službu, jejíž výkon nemůže být přerušen ve smyslu § 60 odst. 3 zákona o služebním poměru. K výše zmíněným námitkám žalobců ohledně judikatury žalovaný pro úplnost opakuje, že naopak řada krajských soudů i Nejvyšší správní soud svými rozhodnutími možnost čerpání přestávek na jídlo a odpočinek v dotčených věznicích potvrdily, kdy lze příkladmo odkázat na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 4. 1. 2023, sp.zn. 16 Ad 4/2021, rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 10. 5. 2023, sp.zn. 57 Ad 5/2022, rozsudek Krajského soudu v Plzni (správně: Ostravě, pozn. soudu) ze dne 21. 9. 2023, sp.zn. 22 Ad 2/2022, rozsudek Krajského soudu v Plzni (správně: Ostravě, pozn. soudu) ze dne 21. 9. 2023, sp. zn. 25 Ad 19/2022, rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci ze dne 28. 5. 2024, č.j. 59 Ad 3/2023-46, rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25. 7. 2024, č.j. 30 Ad 3/2024-68, rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci ze dne 11. 2. 2025, č.j. 59 Ad 2/2023-91 či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2023, sp.zn. 3 As 256/2022, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2024, č.j. 9 As 51/2023-53 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2025, sp.zn. 5 As 267/2023. Žalovaný

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

přítom v rámci napadeného rozhodnutí výše uvedené rozsudky shrnul a odkázal na pasáže relevantní pro nyní projednávanou věc.

35. Žalovaný dále konstatoval, že žalobci tvrdí, že „*všichni příslušníci, namátkově vybraní, kteří učinili ve správním řízení svoji výpověď, situaci kolem přestávek na jídlo a odpočinek potvrdili v naprosto shodném rozsahu. Potvrdili tak nezákonný stav, který je praktikován ve všech zařízeních Vězeňské služby ČR. Situaci obdobnou strážní a dozorčí službě nelze aplikovat na všechny služební posty ve vězeňských zařízeních, když celá řada funkcí není vázána na tak kogentně tak strážní či dozorčí stanoviště, ale v průběhu pracovní doby není potřeba soustavné činnosti tak, aby přestávku na jídlo a odpočinek čerpat nemohli. Mezi tyto příslušníky lze zařadit právě vedoucí oddělení, kteří jsou za čerpání přestávek na jídlo a odpočinek odpovědní a jejich tvrzení ve výpovědích jsou nepravdivá tak, aby znemožnili nemožnost takového počínání u jim podřízených*“, že označují jako výmysl žalovaného, že po dobu čerpání přestávky na jídlo a odpočinek je výkon služby přerušen, neboť žádný rozkaz či nařízení žalovaného takové přerušování služebních činností neupravuje, a že k tomuto opětovně doplnili, že tvrzení, že příslušníci mohou bez střídání opustit strážní či dozorčí stanoviště, na které jsou veleni, bez jakéhokoliv následku, nemá oporu v jakékoliv právní úpravě ani interní právní normě a současně je v rozporu s Rozpisem strážních a dozorčích stanovišť a jednotlivými výpověďmi. Dle žalovaného se výše uvedené námitky opět vzájemně prolínají s námitkami, které již byly vypořádány jak v prvoinstančním, tak napadeném rozhodnutí, rovněž tak v rámci tohoto vyjádření. Nastolené otázky současně byly opakovaně předmětem soudního přezkumu, kdy správní soudy potvrdily, že čerpání přestávek na jídlo a odpočinek není podmíněno vystřídaním příslušníka (například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2023, č.j. 3 As 256/2022-37 či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2024, č.j. 6 As 55/2023-44). Obdobně bylo judikováno, že interní předpisy upravují pouze činnost příslušníků při výkonu jejich služby, přičemž samotné čerpání přestávek je již upraveno v zákoně o služebním poměru a dále též v Nařízení generálního ředitele Vězeňské služby ČR č. 68/2017, kterým se stanoví některé podrobnosti k době služby příslušníků a o výplatě služebního příjmu (například rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 4. 1. 2023, č.j. 16 Ad 4/2021-219 či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2024, č.j. 5 As 268/2023-38).
36. K žalobní námitce, že „*služební funkcionář argumentuje tvrzením, že žalobci nepopírají, že je jim umožněno stravování, dokonce mimo objekt Věznice Kynšperk nad Ohří. Žalobci však ve správním spise takovou možnost ani v jediném případě neuvedli. Služební funkcionář se tak snaží celou situaci zlehčovat a účelově zaměňuje pojem střídání strážního, či dozorčího stanoviště, což je transparentně prokazováno denními rozkazy vedoucích oddělení, kde ani v jediném případě nefiguruje příslušník, který by takové střídání prováděl. Ostatně i výpovědi žalobců takovou situaci vylučují.*“, žalovaný uvedl, že ve vztahu k průběhu čerpání přestávek na jídlo a odpočinek a jejich délce lze odkázat na body 130. až 133. napadeného rozhodnutí. Žalovanému není zřejmé, jakým faktickým omezením měli žalobci v době čerpání své přestávky na jídlo a odpočinek čelit za situace, kdy tyto přestávky mohli čerpat ve vhodně uzpůsobených prostorách, případně i mimo samotný objekt Věznice Kynšperk nad Ohří, přičemž volba způsobu čerpání jejich přestávky byla ponechána na jejich uvážení. Faktická možnost čerpání přestávky a absence omezení, které objektivně a významně ovlivňují možnost příslušníka během přestávky volně nakládat s časem a věnovat se vlastním zájmům, pak vyplývá i z účastnických výpovědí žalobců. Tito ve shodě uvedli, že nejsou nuceni být po dobu přestávky na místě určeném zaměstnavatelem a tuto přestávku Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

povětšinou tráví v jídelně nebo - na základě svého vlastního rozhodnutí - na stanovišti. Žalobci tedy potvrdili, že zůstává na jejich uvážení, kde a jakým způsobem svou přestávku na jídlo a odpočinek stráví. K tomu lze opětovně odkázat na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25. 7. 2024, č.j. 30 Ad 3/2024-68, který konstatoval: „Dle názoru soudu je dále podstatná i skutečnost, že ve správním řízení bylo prokázáno, že žalobce na předmětné pozici dozorce neměl povinnost plynoucí z pokynu nadřízených či právních předpisů, aby po dobu stanovené přestávky zůstal na svém stanovišti, nýbrž měl možnost pobývat po dobu přestávky na jiném místě, než kde konal službu. Ani ve služební činnosti žalobce osud neshledal žádný důvod, pro který by nemohl službu přerušit za účelem plnohodnotného čerpání přestávky a musel by být neustále v pohotovosti.“, a dále: „Z provedeného dokazování je přitom zřejmé, že dozorcí na pohyblivých stanovištích nebyli nadřízenými nuceni, aby přestávku na jídlo a odpočinek nějak zkracovali. Žádným předpisem ani nadřízenými jim nebylo zakázáno v době čerpání přestávky opustit stanoviště či dokonce areál věznice, nikdo je nenutil, aby se pohybovali v době čerpání přestávky na jídlo a odpočinek v blízkosti stanoviště pro případ řešení služebních povinností vyplývajících ze stanoviště, kde vykonávali službu.“

37. Pokud pak žalobci poukazují na řízení vedená ve věcech služebního poměru dle § 54 zákona o služebním poměru s tím, že Vězeňská služba ČR odůvodňovala naléhavý zájem služby nedostatkem příslušníků, kdy neobsazením stanovišť je ohrožena bezpečnost společnosti, nezbyvá dle žalovaného než opětovně zdůraznit, že „obsazenost“ stanoviště znamená skutečnost, že dle Rozpisu dozorcích nebo strážních stanovišť ve spojení s denním rozkazem je na stanoviště velen příslušník, který v rámci výkonu služby (tj. mimo čerpání přestávky, kdy se služba přerušuje) na tomto stanovišti plní své služební úkoly. K tomu lze opět odkázat na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25. 7. 2024, č.j. 30 Ad 3/2024-68: „To, že se pohyblivá stanoviště podle rozpisu dozorcích stanovišť střeží nepřetržitě po dobu 24 hodin, také nemůže na uvedeném závěru nic změnit. Žalovanému totiž nutno přisvědčit, že v uvedeném kontextu se jedná o obsazení stanoviště ve smyslu plnění služebních úkolů v průběhu směny, nikoli však o nepřetržitou fyzickou přítomnost příslušníka.“
38. Žalovaný rovněž odmítl tvrzení žalobců, že jedinými osobami zastávajícími názor realizovatelnosti střídání strážních a dozorcích stanovišť jsou vedoucí jednotlivých oddělení, když k tomu lze snadno citovat i z výpovědí samotných účastníků řízení (nyní žalobců). Například účastník řízení, P. R., dozorce, na otázku: „Jaký je rozdíl mezi pevným a pohyblivým dozorcím stanovištěm?“, uvedl: „Na pevném nemohu odejít a aniž bych byl střídán. Pohyblivé mohu odejít a může zůstat chvíli bez dozorce.“ a dále na otázku: „Naopak, když vy jdete na oběd, přebírá za Vás odpovědnost kolega?“, uvedl: „Ano.“ a na otázku: „V době konzumace oběda, musíte se zajímat o dění na stanovišti?“, odpověděl: „Ne.“. Obdobně například účastnice řízení S. F., operátor na oddělení vězeňské stráže, na otázku, kdo nese odpovědnost za stanoviště po dobu jejího střídání, odpověděla: „Myslím, že tedy inspektor, když já jsem střídána. Je to odpovědnost toho střídajícího.“
39. Pokud pak žalobci spatřují jako „neuvěřitelný lapsus a neznalost povinností“ vyjádření žalovaného v napadeném rozhodnutí, že „příslušníci čerpající přestávku na jídlo a odpočinek nemají povinnost se zapojit do likvidace mimořádných událostí“, lze dle žalovaného konstatovat, že příslušník má v době čerpání přestávek na jídlo a odpočinek povinnost, pokud zachytí signál o mimořádné události, zakročit dle obecné iniciační povinnosti tak, jak bylo popsáno výše (konkrétně bod 30. rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 4. 2023, č.j. 1 As 272/2022-64). Neznačená to však, že by byl příslušník jakkoliv

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

sankcionován za nezakročení v případě, že by signál o mimořádné události nezachytil, neboť by např. nebyl v době čerpání přestávky na jídlo a odpočinek na příjmu. Nelze tedy hovořit o jakési neustálé připravenosti k zásahu při mimořádných událostech, neboť taková žalobci tvrzená konkrétní povinnost právními ani vnitřními předpisy stanovena není. Pokud pak žalovanému dle žalobců v této souvislosti *„zjevně uniká přímá souvislost s ustanovením § 4 NGR č. 5/2016, kde příslušník je povinen vykonávat službu na určeném stanovišti nebo na vymezeném úseku, ne odvracet pozornost od výkonu služby a neopouštět stanoviště nebo vymezený úsek bez souhlasu nadřízeného nebo dokud nebude vystřídán nebo odvolán“*, žalovanému nezbyvá než konstatovat, že naopak žalobcům unikly závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2024, č.j. 5 As 268/2023-38, který se k totožné námitce vyjádřil následovně: *„Podle § 4 písm. c) nařízení žalovaného č. 5/2016 příslušník vězeňské služby zařazený k výkonu dozorcí služby na jednotlivých stanovištích nebo na vymezených úsecích při plnění dalších stanovených úkolů, jakož i při vystupování na veřejnosti je dále zejména povinen vykonávat službu na určeném stanovišti nebo na vymezeném úseku, neodvracet pozornost od výkonu služby, neprovádět činnost, která nesouvisí výkonem dozorcí služby a neopouštět stanoviště nebo vymezený úsek bez souhlasu nadřízeného nebo dokud nebude střídán nebo odvolán. Obdobné ustanovení bylo též v § 3 odst. 2 písm. c) NGR č. 21/2010. Nejvyšší správní soud tak souhlasí s krajským soudem, že citované ustanovení nařízení žalovaného č. 5/2016 pojednává o povinnostech příslušníka při výkonu služby, nikoliv v době čerpání přestávky na jídlo a odpočinek, zároveň výslovně umožňuje opustit stanoviště.“*

40. Žalobci dále považují za irelevantní tvrzení, že v případě mimořádné události by jim byla stanovena náhradní doba čerpání přestávky na jídlo a odpočinek, kdy nezaznamenali jediný případ, kdy by tato náhradní doba byla poskytnuta, k čemuž by navíc muselo dojít s jejich souhlasem. Na tomto místě lze dle žalovaného opětovně odkázat například na výsledch účastnice řízení S. F., operátora na oddělení vězeňské stráže, která na otázku: *„Kdy podepisují příslušníci přestávky?“*, odpověděla: *„Na konci směny.“*, dále na otázku: *„Kdo vepíše časy?“*, uvedla: *„Je to vepsaný. Pokud se změní čas přestávky, tak se opraví.“* a dále na otázku: *„Takže lze uvést náhradní termín?“*, odpověděla: *„Ano. Stanovené časy nejsou vždy reálné, posune se to např. z 11.30 na 11.45, ale většinou se to dodržuje. Vyčerpají si přestávku v jinou dobu.“*
41. Žalovaný dále uvedl, že dle žalobců služební funkcionář zpochybňuje vyjma provedených výsledků vedoucích funkcionářů všechny vyslechnuté osoby. Žalobci však opomíjí fakt, že jsou to právě oni, kdo svými výpověďmi zpochybnili svá tvrzení v žádostech, respektive v žalobě. Žalovaný současně připomíná, že v řízení byli jako svědci vyslechnuti i řadoví příslušníci.
42. K polemice žalobců nad tím, zda je žalovanému znám chod jednotlivých činností ve Věznici Kynšperk nad Ohří, kdy například v noční době vykonává službu minimální počet dozorců, žalovaný uvedl, že na základě podkladů založených ve správním spise ve služební činnosti žalobců neshledal žádný důvod, pro který by nemohli službu přerušit za účelem plnohodnotného čerpání přestávky na jídlo a odpočinek, a to včetně nočních služeb. K tomuto blíže také bod 66. napadeného rozhodnutí.
43. Žalovaný dále uvedl, že žalobci považují za zcela irelevantní *„tvrzení služebního funkcionáře ve směru, že je výlučně na zvažení každého z žalobců, v jakém oděvu a s jakou výstrojí bude stravu v jídelně konzumovat. I takové vyjádření je velmi nešťastné a zavádějící, když ani jeden ze žalobců na stanovišti střídán není a v převleku do civilního oděvu by disponoval například*

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

radiostanicí.“. Žalovanému není zřejmé, z jakého důvodu považují žalobci toto tvrzení za irelevantní, když sami v žalobě (strana 13) namítají, že službu vč. stravování tráví v kompletním ustrojení a vystrojení a s radiostanicí. Žalovaný pak v napadeném rozhodnutí toliko konstatoval, že soudy již bylo opakovaně judikováno, že nárok na proplacení přestávek nezakládá skutečnost, že je příslušníci tráví v pracovní výstroji (například usnesení Ústavního soudu ze dne 8. 11. 2023, sp.zn. I. ÚS 1615/23).

44. Žalovaný se dále vyjádřil k této části žaloby: „Žalobci nehodlají komentovat pasáž odvolání, kde se uvádí značná rozporuplnost výpovědí žalobců. Žalovaný by měl pozornost spíše věnovat tomu, jak jsou údajné přestávky na jídlo a odpočinek vedeny v knize předání a převzetí služby na jednotlivých stanovištích, pokud je mu taková skutečnost vůbec známa. Měl by pozornost věnovat i tomu, zda při předání služby k údajnému střídání je prováděna početní prověrka. Zásadním postojem by pak měla být skutečnost, proč v Seznamu strážních a dozorčích stanovišť, aprobovaných právě generálním ředitelstvím VS ČR, není uvedeno, že stanoviště po dobu čerpání přestávky na jídlo a odpočinek není střeženo, resp. tomu, že služba je vykonávána po dobu čerpání přestávek na dvou stanovištích současně a podobně. Pokud toto není uvedeno v rozpisu strážních a dozorčích stanovišť, mělo by toto být uvedeno alespoň ve směrnících pro výkon služby na jednotlivých stanovištích. Ani tam tomu tak není. Nelze se ztotožnit ani s tvrzením, že žádný předpis nezakazuje žalobci opuštění objektu věznice v případě čerpání přestávky, když je stále velen denním rozkazem vedoucího oddělení na strážní nebo dozorčí stanoviště a jak takové stanoviště má v této pozici opustit, případně jaké zákonné ustanovení nebo interní norma mu umožňuje strážní či dozorčí stanoviště opustit při údajném čerpání přestávek. Pokud služební funkcionář argumentuje tím, že žalobci neuvedli ani jediný příklad, kdy k přerušení přestávky na stravu došlo, zjevně mu unikla pasáž, kde i Městský soud v Praze uvedl, že postačuje taková hrozba situace a rovněž neuvedl ani jediný konkrétní příklad. Rovněž v odůvodnění žalovaného zcela absentuje vyjádření k porušování interních norem vyšší právní síly pokyny nižších stupňů. Tím se má na mysli vydávání příloh vedoucího oddělení vězeňské stráže a vedoucího oddělení výkonu trestu k čerpání přestávek bez vystřídání, čímž je porušována norma vyšší právní síly, kterou je rozpis ředitele Věznice Kynšperk nad Ohří, aprobovaný generálním ředitelstvím VS ČR. Jedná se hlavně o dobu střežení na jednotlivých stanovištích, uvedenou v rozpisech strážní a dozorčí služby, když příloha denního rozkazu vedoucího oddělení tuto dobu zcela bezdůvodně ponižuje. Příkladem v rozpisu strážní a dozorčí služby se stanoviště obsazuje nepřetržitě či po dobu 24 hodin, čerpáním přestávek je střežení či výkon služby na stanovišti fakticky vykonáván toliko hodin 22.“ Uvedl k tomu, že jakožto služební funkcionář má povinnost hodnotit jednotlivé důkazy, a tedy i povinnost věnovat pozornost takové skutečnosti, jakou je rozporuplnost výpovědí žalobců. K otázce, jak jsou přestávky na jídlo a odpočinek vedeny v knize předání a převzetí služby, lze pak opětovně uvést, že ve shodě s konstantní judikaturou správních soudů se čerpáním přestávky na jídlo a odpočinek nepředává služba v pravém slova smyslu, jak se děje při ukončení, potažmo nástupu do služby, a tedy tomuto odchodu nemusí předcházet záznam o předání a převzetí služby ani početní prověrka odsouzených (viz například rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 10. 2. 2022, sp.zn. 59 Ad 3/2021). K námitce, jaké zákonné ustanovení nebo interní norma umožňuje příslušníkovi strážní či dozorčí stanoviště opustit při údajném čerpání přestávek, lze uzavřít, že čerpání přestávek na jídlo a odpočinek příslušníkům umožňuje již samotný zákon o služebním poměru. Přílohou denního rozkazu je pak stanovena u každého příslušníka konkrétní doba čerpání přestávek. Uvedenou argumentaci potvrdil i rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 4. 1. 2023, č.j.

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

16 Ad 4/2021-219: „Čerpání přestávek na jídlo a odpočinek je upraveno v zákoně o služebním poměru, a není proto zapotřebí, aby bylo v interních předpisech pro jednotlivá stanoviště zakotveno, že příslušníci mohou čerpat přestávku na jídlo a odpočinek. Že se s přestávkami pro příslušníky při jejich službě počítá, je evidentní z toho, že tyto jsou plánovány v denním rozkaze (v příloze) jednotlivých vedoucích.“ K opětovné námitce žalobců ohledně rozsudku Městského soudu v Praze (pravděpodobně rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 14. 5. 2015, sp.zn. 8 Ad 13/2011) žalovaný odkazuje na stranu 25 tohoto vyjádření, kde se k předmětnému rozsudku již obsáhle vyjádřil a odmítl jeho relevantnost k situaci řešené u Vězeňské služby ČR. Žalovaný nakonec odmítá i poslední námitku žalobců, neboť v odůvodnění napadeného rozhodnutí se k údajnému rozporu mezi rozpisem strážních a dozorcích stanovišť a denními rozkazy obsáhle vyjádřil (bod 68. napadeného rozhodnutí) a své vyjádření podpořil i relevantní judikaturou (rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25. 7. 2024, č.j. 30 Ad 3/2024-68: „To, že se pohyblivá stanoviště podle rozpisu dozorcích stanovišť střeží nepřetržitě po dobu 24 hodin, také nemůže na uvedeném závěru nic změnit. Žalovanému totiž nutno přisvědčit, že v uvedeném kontextu se jedná o obsazení stanoviště ve smyslu plnění služebních úkolů v průběhu směny, nikoli však o nepřetržitou fyzickou přítomnost příslušníka.“).

45. Žalovaný uzavřel, že je přesvědčen, že napadnuté rozhodnutí má oporu ve správním spise, když vychází především z listinných důkazů prokazujících existenci naplánovaných přestávek ve službě v Denních rozkazech. Závěry služebního funkcionáře jsou zároveň opřeny o svědecké výpovědi obsažené ve správním spise, když některé z nich byly v rozhodnutí doslova ocitovány a na jiné bylo obecně odkázáno. Žalovaný důkladně posoudil všechny námitky žalobců, nicméně nedospěl k názoru, že by jejich služba ve Věznici Kynšperk nad Ohří nebyla přerušitelná, a tedy neumožňovala čerpat plnohodnotné přestávky na jídlo a odpočinek. Žalovaný je přesvědčen, že žalobcům nebyla uložena omezení takové povahy, která by objektivně a významně ovlivnila jejich možnost nakládat volně s časem, během něhož není jejich služební činnost požadována (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 8. 2022, č.j. 9 As 89/2021-65).

IV.

Posouzení věci soudem

46. Vzhledem k tomu, že žalobci ani žalovaný ve lhůtě dvou týdnů od doručení výzvy předsedy senátu nevyjádřili nesouhlas s projednáním věci bez jednání, ač byli poučeni o tom, že v takovém případě se bude mít za to, že souhlas je udělen, rozhodl soud v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), o věci samé bez jednání.
47. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s.ř.s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.

A.

48. Jak vyplývá ze žaloby, žalobci nepostavili žalobní argumentaci na skutkový okolnostech osvědčujících nemožnost čerpat přestávku na jídlo a odpočinek u toho kterého žalobce v konkrétním případě, ale na závěru, že ve Věznici Kynšperk nad Ohří nejsou vůbec splněny

podmínky pro řádné čerpání přestávky vůbec. Ani v jeden den a ani u jednoho z příslušníků po celé rozhodné období.

49. Žalobci výslovně uvedli, že „*problematiku Věznice Kynšperk nad Ohří již řešil i Krajský soud v Plzni a napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil k novému řízení. Situace ve věznici se však nikterak nezměnila a běží stále ve shodném rytmu i v současné době.*”
50. Pro nyní souzenou věc je podstatné, že v mezidobí od podání žaloby došlo k posouzení situace ve Věznici Kynšperk nad Ohří Nejvyšším správním soudem i Krajským soudem v Plzni, a to v neprospěch žalobců. Objektivní nemožnost čerpat přestávku na jídlo a odpočinek nebyla shledána, a proto žalobní argumentaci nelze považovat za důvodnou, jak vyplývá ze zdola citované judikatury Nejvyššího správního soudu. Pro posouzení nemožnosti čerpat přestávku na jídlo a odpočinek u toho kterého žalobce v konkrétním případě, pak žalobci žádné konkrétní žalobní námitky neuvedli.

1.

51. Pro rozhodnutí věci byly podstatné závěry, ke kterým dospěl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 21. 5. 2025, č.j. 6 As 120/2024-52, který se týká obdobné věci a téže věznice.
52. V tomto rozsudku Nejvyšší správní soud v bodech 22 až 26 uvedl:
53. „*Nejvyšší správní soud ověřil, že ze spisové dokumentace, včetně krajským soudem uvedených denních rozkazů a jejich příloh (srov. bod 142 napadeného rozsudku), vyplývá, že tyto dokumenty skutečně počítaly s čerpáním zákonné přestávky na jídlo a odpočinek konkrétně stanoveném (napláňovaném) čase. Samotné napláňování přestávky v denních rozkazech, společně s obecnou úpravou v zákoně a vnitřních předpisech, představuje dostatečný formální podklad pro umožnění jejího čerpání podle § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru. S přestávkou na jídlo a odpočinek obecně počítá § 3 nařízení stěžovatele č. 44/2013 a rovněž čl. 7 nařízení ředitele věznice č. 9/2015. Skutečnost, že přestávky byly formálně vykazovány jako zákonné přestávky na jídlo a odpočinek podle § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru, potvrzuje i existence evidence čerpání přestávek, jejíž správnost sami žalobci stvrzovali svými podpisy. Není přitom rozhodné, že interní předpisy či denní rozkazy neobsahují výslovné uvedení, že příslušník v době přestávky za své stanoviště neodpovídá; takové detailní úpravy nejsou pro formální umožnění přestávky podle § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru nezbytné (srov. k obdobným závěrům též rozsudek NSS ze dne 29. 2. 2024, č. j. 6 As 55/2023-44, body 55-60). Interní předpisy či denní rozkazy nemusí ani pro všechna stanoviště detailně formalizovat způsob zajištění služby po dobu přestávky povinným střídáním. Jak totiž vyplývá z judikatury Nejvyššího správního soudu, u pohyblivých stanovišť, která ze své povahy nemusí vyžadovat nepřetržitou fyzickou přítomnost příslušníka na jednom místě, nemusí být formálně zajištěno střídání jiným příslušníkem po dobu čerpání přestávky na jídlo a odpočinek (rozsudek NSS ze dne 23. 10. 2023, č. j. 3 As 256/2022-33).*
54. Nejvyšší správní soud shledává nesprávným rovněž závěr krajského soudu, že žalobci mohli mít oprávněně za to, že stále nesou odpovědnost za své stanoviště z důvodu stanovených povinností v nařízeních uvedených v bodech 110 a 111 napadeného rozsudku. Nařízení, na která krajský soud odkazoval, totiž hovoří o povinnostech příslušníka při faktickém výkonu služby, nikoliv v době čerpání přestávky na jídlo a odpočinek (srov. k tomu obdobně rozsudek NSS ze dne 12. 12. 2024, č. j. 2 As 336/2023-46, bod 37). Nadto, pokud je přestávka čerpána se souhlasem či vědomím nadřízeného, nejedná se podle § 4 písm. c) nařízení stěžovatele č. 5/2016, o porušení Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

povinnosti neopouštět stanoviště (rozsudek NSS ze dne 24. 1. 2025, č. j. 5 As 267/2023-49, bod 50). Skutečnost, že v daném případě přestávky byly žalobcům plánovány v denních rozkazech, přitom znamená, že jejich čerpání probíhalo právě s potřebným souhlasem či minimálně vědomím nadřízeného.

55. Podle Nejvyššího správního soudu nelze obecně ani z existence povinnosti reagovat ve službě na vyhlášení bezpečnostního signálu kvůli mimořádné události dovozovat, že čerpaná doba na jídlo a odpočinek z tohoto důvodu nenaplnuje znaky přestávky podle § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu totiž samotná existence povinnosti zasáhnout v případě zcela mimořádných událostí nebrání podřazení přestávek ve službě pod § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru (srov. např. rozsudky NSS ze dne 17. 8. 2022, č. j. 9 As 89/2021-65, bod 37, nebo ze dne 12. 12. 2024, č. j. 7 As 187/2022-26, bod 31). Povinnost reagovat na bezpečnostní signál, ačkoli je interními předpisy spojena s požadavkem na bezprostřední reakci, je specifickým způsobem aktivace obecné zákonné povinnosti vyplývající z § 7 zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské a justiční strážci České republiky, pro konkrétní události ve věznici. Rozhodující pro posouzení, zda se jedná o přestávku dle § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru, nebo jen o přiměřenou dobu dle § 60 odst. 3, není pouze samotná formální existence této povinnosti, nýbrž to, zda se příslušníci po celou dobu služby, i v době, ve které mají čerpat přestávku, nacházejí ve stavu trvalé ostražitosti a zda běžně dochází k aktivaci zakročovací povinnosti (navrácení do služby) během doby stravy a odpočinku (srov. rozsudek NSS ze dne 18. 4. 2023, č. j. 1 As 272/2022-64, bod 26). Krajský soud však četnost mimořádných událostí vůbec nehodnotil. Krajský soud rovněž nijak nehodnotil argumentaci žalovaného, že pokud příslušník nezachytí bezpečnostní signál, neboť nebyl v době čerpání přestávky na příjmu, nemůže být nijak sankcionován (tedy že povinnost reagovat na vyhlášení bezpečnostního signálu se vztahuje pouze na příslušníky ve službě). Namísto toho paušálně dovodil, že žalobci museli i v době čerpání přestávky setrvávat ve stavu pohotovosti.
56. Krajský soud nesprávně aplikoval závěry citované judikatury. Ačkoliv přiléhavě citoval rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 89/2021-65, který explicitně odlišuje případy tzv. pracovní pohotovosti (kde existuje povinnost návratu ve velmi krátké lhůtě, např. nález ÚS sp. zn. II. ÚS 1854/20) od situace příslušníků vězeňské služby, jejichž čerpání přestávky omezuje pouze zákonná zakročovací povinnost. Přesto dospěl k závěru, že na situaci žalobců lze aplikovat principy vyslovené v nálezu Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 1854/20. Tento názor krajského soudu je však nesprávný, což vyplývá z usnesení Ústavního soudu ze dne 8. 11. 2023, sp. zn. I. ÚS 1615/23, kde se jednalo o skutkově obdobný případ příslušníků vězeňské služby. Ústavní soud zde zdůraznil, že situace těchto příslušníků se podstatně liší od specifického případu hasiče na letišti (II. ÚS 1854/20), jehož práce spočívala v neustálé připravenosti k zásahu v extrémně krátkém čase.
57. Ačkoli povinnost reagovat na bezpečnostní signál může být relevantní pro posouzení faktické možnosti nerušeného čerpání přestávky, nelze z ní bez dalšího (a zejména bez posouzení jejího reálného dopadu na běžný výkon služby a četnosti zásahů) dovozovat, že by žalobci formálně nemohli čerpat přestávku podle § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru. Nic na tom nemůže změnit ani závěr krajského soudu opírající se o zjištění, že většina vyslychaných příslušníků měla za to, že si nemůže odložit výstroj a radiostanici, protože musí být k dispozici pro případ mimořádné události. Jak Nejvyšší správní soud opakovaně judikoval, podřazení pod § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru nevylučuje samo o sobě to, že příslušník má v době přestávky na

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

sobě výstroj a výzbroj, nebo že má u sebe radiostanici pro účel případné mimořádné situace (např. rozsudky NSS ze dne 17. 8. 2022, č. j. 9 As 89/2021-65, bod 37, nebo ze dne 29. 7. 2022, č. j. 2 As 347/2019-93, bod 35)."

2.

58. Pokud jde o otázku důkazního břemene, Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 2. 2025, č.j. 10 As 249/2024-57, v bodech 51 až 59 uvedl:
 59. „Podle § 180 odst. 1 zákona o služebním poměru je služební funkcionář povinen zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jeho rozhodnutí, a za tím účelem si opatřit potřebné podklady pro rozhodnutí. Podle odst. 2 je důkazem vše, co může přispět k zjištění skutkového stavu věci, zejména výpovědi a vyjádření účastníka, svědků a jiných osob, doklady a jiné písemnosti nebo záznamy, odborná vyjádření, znalecké posudky, potvrzení, listiny, protokoly o ohledání a pořízená dokumentace skutkového děje. Podle odst. 4 hodnotí služební funkcionář důkazy podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti.
 60. Povinnost podle odst. 1 citovaného ustanovení dopadá i na řízení o žádosti příslušníka. Ani případné nesplnění povinnosti součinnosti účastníka řízení označit důkazy na podporu svých tvrzení (§ 52 správního řádu) nezabývá služební funkcionáře povinností zjistit skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.
 61. Na druhou stranu, přestože zákon o služebním poměru ukládá služebnímu funkcionáři, aby si opatřil podklady sám, i v řízení ve věcech služebního poměru jsou účastníci řízení povinni, resp. je v jejich zájmu, při opatrování podkladů pro vydání rozhodnutí poskytovat veškerou potřebnou součinnost (§ 50 odst. 2 věta druhá správního řádu).
 62. Ze samotné povahy řízení o žádosti příslušníka (o doplacení odpracovaných hodin) plyne rovněž povinnost příslušníka tvrdit rozhodné skutečnosti. Slovy § 45 odst. 1 správního řádu, žádost musí mít náležitosti uvedené v § 37 odst. 2 a musí z ní být patrné, co žadatel žádá nebo čeho se domáhá (srov. též § 178 zákona o služebním poměru; ke vztahu zákona o služebním poměru a správního řádu viz např. bod 21 rozsudku NSS ze dne 29. 3. 2018, čj. 5 As 8/2017 - 26).
 63. Ačkoliv má služební funkcionář povinnost zjistit skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, na průběh a výsledek řízení má nepochybně vliv také procesní aktivita příslušníka (žadatele o doplacení odpracovaných hodin). Ustanovení § 180 odst. 1 zákona o služebním poměru tedy nelze vykládat tak, že služební funkcionář je povinen nezpochybnitelným způsobem prokázat možnost řádného čerpání přestávky příslušníkem. Stejně tak nelze vycházet z předpokladu, že důkazní břemeno ohledně řádného čerpání přestávky leží výhradně na služebním funkcionáři. Tím by byly zcela popřeny základní procesní povinnosti příslušníka, které plynou z relevantních právních předpisů (zejm. výše citovaných ustanovení).
 64. Z § 180 odst. 2 a 4 zákona o služebním poměru plyne, že důkazem je vše, co může přispět ke zjištění skutkového stavu věci. Důkazní prostředky jsou vyjmenovány toliko příkladmo a prioritou některého z důkazních prostředků zákon nestanovuje (srov. bod 38 rozsudku NSS ze dne 5. 1. 2022, čj. 6 As 158/2020 - 34). Služební funkcionář je povinen hodnotit veškeré shromážděné podklady podle své úvahy, a to každý zvlášť a všechny ve vzájemné souvislosti.
 65. Pro řízení o žádosti o doplacení odpracovaných hodin zákon nepředepisuje, jaký konkrétní důkaz je třeba k prokázání rozhodných skutečností a jakou váhu má služební funkcionář přikládat například výsledku žadatele či jeho kolegů – svědků. Ani z judikatury neplyne, že
- Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

jediným podstatným důkazem jsou výpovědi příslušníků o tom, jaké faktické okolnosti provázejí výkon jejich služby ve věznici. Jinak řečeno, takové zúžení dokazování, které se zaměří výhradně na subjektivní hodnocení situace žadatelem či svědky, je v rozporu s citovanými ustanoveními zákona (srov. též § 181 odst. 5 zákona o služebním poměru, podle kterého služební funkcionář v odůvodnění uvede důvody vydání rozhodnutí, z jakých podkladů vycházel při rozhodnutí, jakými úvahami byl veden při jejich hodnocení a při výkladu právních a služebních předpisů, jakož i způsob, jakým se vypořádal s návrhy a námitkami účastníka a s jeho vyjádřením k podkladům rozhodnutí).

66. Existence rozporů mezi jednotlivými důkazy není ničím neobvyklým. Služební funkcionář je v takové situaci povinen jím provedené dokazování řádně popsat a logicky i věcně přesvědčivě odůvodnit, jakým způsobem se s rozpory vypořádal a z jakých důvodů uvěřil jedné ze vzájemně protichůdných skutkových verzí. To platí i v řízení o žádosti příslušníka o doplacení odpracovaných hodin (srov. bod 45 rozsudku NSS ze dne 8. 11. 2022, č.j. 7 As 187/2022 - 26).
67. U výpovědi žadatele či svědka je zásadně nezbytné hodnotit (byť implicitně) její věrohodnost. Ta se posuzuje mj. s přihlédnutím k tomu, jaký má žadatel či svědek vztah k předmětu řízení a jaké jsou další poznatky získané na základě hodnocení jiných podkladů, resp. důkazů. Zohlednit lze také chování při výslechu, např. to, že vyslýchaná osoba se chová nejistě nebo nedokáže některé skutečnosti vysvětlit. Je třeba přihlédnout také k tomu, že osoba může být při výslechu nervózní či ve špatném psychickém stavu. Je-li věrohodnost výpovědi oslabena, přesto může mít takový důkaz určitou váhu. Zpravidla však bude jen součástí logického důkazního řetězce, nikoliv rozhodujícím důkazem (srov. rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 18. 1. 2007, sp. zn. 21 Cdo 560/2006, ze dne 29. 10. 2007, sp. zn. 2 Cdo 257/97, ze dne 18. 3. 2008, sp. zn. 21 Cdo 3341/2006)."

3.

68. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 2. 2025, č.j. 10 As 249/2024-57, v bodu 69 uvedl:
69. „NSS souhlasí rovněž s námitkou stěžovatele, podle něhož je nesprávný názor krajského soudu na rozložení důkazního břemene. Z bodů [51] a násl. tohoto rozsudku plyne, jakým způsobem je třeba zjistit skutkový stav, jaké jsou povinnosti žadatele a služebního funkcionáře, příp. jak se přistupuje k opatření a hodnocení důkazů. Z obecných východisek tohoto rozsudku i posouzení výše plyne, že závěr krajského soudu o důkazním břemenu stěžovatele (bod 94 napadeného rozsudku) je nezákonný. Bylo v zájmu žalobkyně vylicít rozhodné skutečnosti ve své žádosti a poskytovat služebním funkcionářům součinnost. NSS opět poznamenává, že žádost žalobkyně byla velmi obecná a žalobkyně ji ani přes opakovanou výzvu služebního funkcionáře nedoplnila. Rovněž odvolání bylo spíše obecného charakteru. Služební funkcionáři byli povinni zjistit skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti (a za tímto účelem opatřit nezbytné podklady). Jako jeden (nikoliv jediný) z podkladů mohla sloužit výpověď žalobkyně, příp. svědků. Bylo by ovšem absurdní ukládat služebním funkcionářům, aby zajistili absolutně bezrozporné výpovědi. Z povahy věci totiž nemohli stoprocentně ovlivnit, co budou svědci či žalobkyně vypovídat. Služební funkcionář logicky není pánem obsahu výpovědi třetí osoby."

4.

70. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 2. 2025, č.j. 10 As 249/2024-57, učinil dále několik obecných právních závěrů.

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

71. V bodu 42 rozsudku uvedl: „Právo příslušníka na přestávku na jídlo a odpočinek zakotvuje zákon. Není tedy nezbytné, aby toto právo bylo stanoveno i vnitřními předpisy věznice. Interní předpisy s tím ovšem mohou počítat, např. tak, že přestávky jsou příslušníkům plánovány a jejich čerpání je koordinováno vedoucím inspektorem strážní služby. V takovém případě se logicky nejedná o svévolné opuštění stanoviště. Naopak, příslušník čerpá přestávku s vědomím osoby odpovědné za koordinaci čerpání přestávek. Interní předpisy a systém nastavení čerpání přestávek mohou být vodítkem posouzení, zda a jakým způsobem plně přechází odpovědnost za stanoviště (náplň služebních povinností) na střídajícího příslušníka, jak funguje organizační, technické či personální zabezpečení čerpání přestávek, příp. zda je takové střídání na dané pozici vůbec potřeba. Podstatné je také to, že plánování a koordinování přestávek je pouze jedním z mechanismů zajištění bezpečnosti věznice (vedle např. oplocení, mříží, kamerových systémů apod.). Čerpá-li příslušník přestávku v souladu s pokynem nadřízeného (přestávky koordinujícího) příslušníka, nemůže být z povahy věci za opuštění stanoviště (čerpání přestávky) jakkoliv odpovědný, včetně odpovědnosti trestní.“
72. V bodu 46 rozsudku uvedl: „Podřazení pod § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru nevylučuje samo o sobě to, že příslušník má v době přestávky na jídlo a odpočinek na sobě výstroj a výzbroj, že ji (z praktických důvodů, např. bezpečnostních kontrol) tráví přímo ve věznici či že trvá jeho povinnost zasáhnout v případě zcela mimořádných situací, a pro případ takové mimořádné situace má u sebe radiostanici. Jak již bylo výše naznačeno, sama existence zákonné zakročovací povinnosti příslušníka bezpečnostního sboru ani určitý diskomfort při čerpání přestávky v prostorách věznice nevylučují podřazení doby přestávky pod citované ustanovení.“
73. V bodu 48 rozsudku uvedl: „Čerpání přestávky podle § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru bez dalšího nevylučuje ani obecná povinnost k odvracení škody (§ 94 odst. 2 zákona o služebním poměru). Ad absurdum by při opačném přístupu bylo u jakéhokoli příslušníka prakticky vyloučeno čerpat přestávku pouze proto, že má povinnost konat (odvracet škodu) v případě náhlé a nahodilé situace.“
74. V bodu 49 rozsudku uvedl: „Pod § 60 odst. 3 zákona o služebním poměru je třeba zařadit zejména situace, kdy příslušník sice může konzumovat jídlo, je však stále dosažitelný a připravený přerušit přestávku v případě potřeby. Rozhodující je také posouzení, zda u daného příslušníka běžně nastává aktivace zakročovací povinnosti (navrácení do služby) během doby stravy a odpočinku. Vysoká frekvence uplatnění zakročovací povinnosti může vést k závěru o nepřerušitelnosti služby. O nepřerušitelnou službu se jedná i tehdy, musí-li být příslušník „ve stavu neustálé ostražitosti“, neboť jinak nelze zajistit řádný a bezpečný chod věznice.“
75. V bodu 50 rozsudku uvedl: „Zákonné předpisy nevyžadují, aby byla ve věznici vytvořena funkce tzv. „střídače“ (příslušníka, jehož jediným úkolem by bylo střídát jiné příslušníky). Není tedy vyloučeno, aby příslušníka střídal jeho kolega, který je v době čerpání přestávky velen do služby, umožňuje-li mu to jeho náplň služebních povinností.“

B.

76. Pokud jde o procesní stránku věci žalobci pouze obecně tvrdili, že „nebyl zjištěný skutkový stav beze všech pochybností“, že „provedené důkazy s naprostou jistotou prokázaly, že není dodržováno ustanovení § 60 služebního zákona“, že „namátkově vybraní příslušníci ve výpovědi potvrdili nezákonný stav“, že „výpovědi vedoucích jednotlivých oddělení byly účelové se snahou zakrýt jimi tolerované protiprávní jednání“, že „pokud služební funkcionář uvedl, že výpovědi nejsou pravdivé, zpochybňuje vyjma provedených výsledků vedoucích funkcionářů

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

všechny vyslechnuté osoby” a že „žalobci nebudou komentovat pasáž rozhodnutí, kde se uvádí značná rozporuplnost výpovědí svědků”.

77. Soud má za to, že takováto obecná tvrzení žalobců nejsou způsobilá prokázat nezákonnost napadeného rozhodnutí.
78. Prvoinstanční orgán se provedenými výpověďmi podrobně zabýval na stranách 6 až 19 prvoinstančního rozhodnutí. Zde pečlivě popsal obsah jednotlivých výpovědí ve vztahu k pro rozhodnutí podstatným skutečnostem. Na stranách 26 a následující pak prvoinstanční orgán podrobně hodnotil obsah výpovědí, a to jak jednotlivě, tak ve vzájemných souvislostech. V odůvodnění výslovně vymezil, v čem se svědecké výpovědi shodují a v čem jsou naopak rozporné, a vysvětlil, proč tyto rozpory nepovažuje za překážku učinění jasných skutkových závěrů. Hodnocení výpovědí neprovedl izolovaně, nýbrž je konfrontoval s dalšími podklady ve spise, zejména s plánem střežení a minimálními stavy na jednotlivých stanovištích, s evidencí čerpání přestávek a s dalšími záznamy, jakož i s dokumentací k mimořádným událostem a eskortám. Na tomto podkladě prvoinstanční orgán přezkoumatelně odůvodnil, kterým tvrzením svědků přisvědčil a proč, a z jakých důvodů nepřevzal závěry žalobců o systémově nezákonném nastavení či o tom, že by výpovědi vedoucích byly účelové.
79. Žalovaný se pak v odůvodnění napadeného rozhodnutí s hodnocením prvoinstančního orgánu ztotožnil, sám při svých závěrech opíral o obsah konkrétních výpovědí. V bodu 133 pak uvedl: *„Faktická možnost čerpání přestávky a absence omezení, které objektivně a významně ovlivňují možnost příslušníka během přestávky volně nakládat s časem a věnovat se vlastním zájmům, pak vyplývá i z účastnických výpovědí odvolatelů. Tito ve shodě uvedli, že nejsou nuceni být po dobu přestávky na místě určeném zaměstnavatelem, a tuto přestávku povětšinou tráví v jídelně nebo – na základě svého vlastního rozhodnutí – na stanovišti. Odvolatelé tedy potvrdili, že zůstává na jejich uvážení, kde a jakým způsobem svou přestávku na jídlo a odpočinek stráví. Například účastník řízení P. R., dozorce, při svém výsledku na otázku: „V době konzumace oběda, musíte se zajímat o dění na stanovišti?“ odpověděl: „Ne. Pokud jsem v jídelně, ne, pokud konzumuji stravu na stanovišti pak ano.“; a dále na doplňující dotaz, zda má tedy povinnost konzumovat stravu na stanovišti, uvedl: „Je to moje rozhodnutí.“ Obdobně vypovídal i účastník řízení V. P., dozorce, při svém výsledku dne 14. 9. 2023, kdy na otázku, zda jí na stanovišti nebo někde chodí, odpověděl: „Nechodím, jím na stanovišti.“; a dále: „Je to moje volba, jak se rozhodnu.“ K tomuto se vyjádřil například i svědek V. T., vedoucí oddělení výkonu trestu: „Přestávku může čerpat i na stanovišti, ale nevykonává službu, nebo chodí na stravu, mají vytvořenou i místnost k čerpání přestávky. I strážní na hl. vchodě po vystřídání si dají kafe, ale nevykonávají službu, když nemají potřebu jít na oběd nebo do odpočinkové místnosti.“*
80. V bodu 134 uvedl: *„Odvolací orgán doplňuje, že ve Věznici Kynšperk nad Ohří není ani zakázáno po dobu čerpání přestávek opustit objekt věznice. Zde lze odkázat například na výpověď svědka F. B., vrchního inspektora strážní služby: „Co se mne týče, když příslušník potřebuje opustit objekt věznice, nezakazoval jsem to. Jen jsem chtěl být informován. Pohyboval se pouze před štábní budovou.“ Uvedené potvrdil i svědek V. T., vedoucí oddělení výkonu trestu, který na otázku: „Zakazoval jste opustit objekt a areál věznice?“ uvedl: „Ne. Ani jsem nemohl, protože mne o to nikdo nepožádal.“ Dále například svědek J. B., dozorce, konstatoval*

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

následující: „Já mne to ani nenapadlo. Vlastně asi dvakrát jsem tam byl, když jsem něco zapomněl a jednou jsem potřeboval volat.“

81. V bodu 137 pak uvedl: *„Vzhledem k uvedenému má tak odvolací orgán za to, že veškeré námitky odvolatelů ohledně údajné nepřerušitelnosti výkonu služby byly spolehlivě vyvráceny. Sami odvolatelé totiž pouze opakovaně a bez konkrétních údajů uvádějí, že přestávky nečerpají, neboť nejsou vystřídáni (ve formálním slova smyslu), nosí výstroj a výzbroj, nemohou opustit objekt věznice a mají povinnost zasáhnout při mimořádné události. Odvolatelé ani v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí ředitele věznice, nereagovali na způsob vypořádání jejich námitek a svá tvrzení žádným způsobem nekonkretizovali.“*
82. Je zcela na vůli žalobců, jaký způsob obrany ve správním řízení i v soudním řízení zvolí. Pokud jsou však ve správním řízení provedeny důkazy, tyto řádně hodnoceny samostatně i ve vzájemné souvislosti a také ve vztahu k ostatním listinným důkazům, a žalobci toto hodnocení konkrétními odvolacími námitkami či žalobními námitkami nezpochybní, nelze dospět k závěru, že by prokázali nezákonnost prvoinstančního, resp. napadeného rozhodnutí. Odvolací orgán ani soud nejsou oprávněni za žalobce jejich námitky domýšlet a bez jejich aktivity dohledávat případnou nezákonnost rozhodnutí.
83. Staví-li pak žalobci svoji argumentaci, neopřenu o konkrétní obsah provedených důkazů, proti závěrům správních orgánů, opřeným o konkrétní obsah provedených důkazů, nemůže taková polemika sama o sobě založit důvodnost žaloby. Pouhé nesouhlasné hodnocení skutkového stavu, které není podloženo konkrétní výhradou vůči jednotlivým důkazům či způsobu jejich hodnocení, nepředstavuje relevantní zpochybnění skutkových ani právních závěrů správních orgánů. A to proto, že soud není oprávněn namísto žalobců z obsahu důkazů dohledávat co svědčí či pro jejich obecná tvrzení a sám prokazovat nezákonnost napadeného rozhodnutí.

C.

84. Pro posouzení věci byl podstatný faktický stav věci, tedy zda žalobci měli podmínky pro řádné čerpání přestávky na jídlo a odpočinek. Za tím účelem byla ve správním řízení provedena a správními orgány hodnocena řada důkazů, které, jak uvedeno shora, žalobci relevantním způsobem nezpochybnili. Z tohoto důvodů, není nijak podstatná existence a obsah Rozpisu strážních a dozorcích stanovišť, který o faktickém stavu, tedy jakým způsobem čerpání přestávky na jídlo a odpočinek skutečně probíhalo, nic nevypovídá. To samé platí pro knihu předání a převzetí služby či odkaz žalobců na nařízení generálního ředitele č. 5/2016 či č. 23/2014. Dlužno doplnit, že i pokud by tyto dokumenty nebyly dodržovány, nebylo by bez dalšího možné dospět k závěru, že přestávky na jídlo a odpočinek nemohly být čerpány v souladu se zákonem o služebním poměru.
85. Jde-li o tvrzení, že je služba na strážních a dozorcích stanovištích nepřerušitelná, neboť kdykoli hrozí nebezpečí mimořádných okolností, tato skutečnost o nepřerušitelnosti služby nesvědčí. Správní orgány se zabývaly i četností těchto mimořádných okolností v průběhu rozhodného období, a dospěly ke správnému závěru, že nebyly takové četnost, aby o nepřerušitelnosti služby z tohoto důvodu jakkoli svědčily. Žalobci tyto závěry nijak konkrétně nezpochybnili.
86. Pokud jde o přílohy denních rozkazů, žalobci neuvedli, z jakých konkrétních důkazů dovozují, že příslušníci byli k jejich podpisu nuceni. Lze se naopak ztotožnit se závěrem Nejvyššího správního soudu, že z denních rozkazů a jejich příloh vyplývá, že tyto Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

dokumenty skutečně počítaly s čerpáním zákonné přestávky na jídlo a odpočinek konkrétně stanoveném (naplánovaném) čase. Samotné naplánování přestávky v denních rozkazech, společně s obecnou úpravou v zákoně a vnitřních předpisech, představuje dostatečný formální podklad pro umožnění jejího čerpání podle § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru.

87. Tvzení žalobců o oslabení a neakceschopnosti strážních a dozorčích míst v době střídání, že příslušníci nemohou přestávku trávit podle svého uvážení, místnost pro čerpání přestávek neumožňuje volní jednání, prostor věznice je specifickým prostředím, situace nebyla pochopena do všech důsledků a souvislostí a že se jedná o příslušníky na nejnižších funkcích, také nevypovídají o faktickém průběhu čerpání přestávek na jídlo a odpočinek. Za účelem zjištění faktického průběhu byla provedena řada výpovědí, jejich obsah byl porovnán s dalšími listinnými, hodnocena byla jejich věrohodnost, vyložený rozpor mezi nimi. Žalobci tyto závěry správních orgánů konkrétním způsobem nerozporovali. Přitom z obsahu výpovědí vyplynulo, jakým způsobem byly přestávky fakticky čerpány, přičemž příslušníci se v průběhu jejich čerpání nemusejí zajímat o dění na pracovišti, mohou přestávku trávit podle své úvahy, není jim bráněno eventuálně ani opustit prostor věznice, přestávku tráví v jídelně nebo na základě svého vlastního rozhodnutí na stanovišti. Lze souhlasit s tím, že prostředí věznice je specifickým prostředím, kde jsou příslušníci podrobena řadě omezení, avšak tyto skutečnosti neznamenají automatický průkaz systémové nemožnosti čerpat přestávky na jídlo a odpočinek v souladu se zákonem. Pokud měli žalobci za to, že tomu tak není, bylo na nich, aby toto své tvrzení v konkrétních případech také prokázali. Žalobci namísto konkrétních tvrzení nabídli obecně tvrzení o absolutní nemožnosti čerpání přestávek, aniž by relevantním způsobem zpochybnili správnost závěrů správních orgánů, které byly opřeny o podrobné vyhodnocení provedených důkazů.
88. To platí i pro tvrzení týkající se oddělení výkonu trestu. Není sporu o tom, že je výkon této služby upraven interními předpisy, že existuje povinnost zásahu v okamžiku mimořádné okolnosti, jak příslušníci přebírají službu a vybavení, že se převzetí stanoviště zapisuje do Knihy předání a převzetí služby, za co při výkonu služby nesou odpovědnost, že příslušníci musí mít při sobě radiostanici. Pro posouzení řádného čerpání přestávek na jídlo a odpočinek ale bylo podstatné, co bylo zjištěno při prokazování faktické stránky čerpání přestávek. Obecný poukaz žalobců na to, že bylo nade vše pochybnost prokázáno, že se o řádné čerpání přestávek nejednalo, aniž by bylo například odkázáno na konkrétní skutečnosti uvedené ve výpovědích a konkrétními námitkami vyvrácena správnost podrobně odůvodněných závěrů správních orgánů dostatečná není. Pokud se příslušník rozhodne konzumovat stravu na pracovišti v jeho kanceláři, je to jeho volným rozhodnutím, nic takového mu není nařizováno, stejně tak jako to, aby se o dění na pracovišti nezajímal po celou dobu čerpání přestávky.
89. V případě úseku strážní služby také z povinností, které zde příslušníci mají v průběhu služby, jakým omezením jsou podrobena, avšak tyto skutečnosti nevypovídají nic o faktickém průběhu čerpání přestávek na jídlo a odpočinek.
90. Pokud jde o specifické podmínky služby v eskortní službě, nebylo žalobci tvrzeno, kdy konkrétně nebylo možné přestávku na jídlo a odpočinek a kdy tato nemožnost nebyla konkrétnímu příslušníku kompenzována. Absence těchto konkrétních tvrzení přitom zcela znemožňuje jejich prokázání. Nelze prokázat, co není konkrétně tvrzení. V průběhu Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

řízení bylo naopak prokázáno, že za nemožnost nevyčerpání přestávky v konkrétním případě byla kompenzace poskytována.

91. Závěrem je vhodné uvést, jak zdůraznil i Nejvyšší správní soud, že žalobci měli v průběhu správního řízení povinnost tvrdit pro rozhodnutí věci podstatné skutečnosti. Tedy každý za sebe uvést, kdy mu a z jakých konkrétních důvodů nebylo umožněno přestávku na jídlo a odpočinek řádně čerpat. Tedy uvést, co konkrétně mu v ten který den znemožnilo přestávku čerpat. Toto tvrzení by se následně mohlo stát i předmětem dokazování. Žalobci však žádná taková konkrétní tvrzení v průběhu správního řízení nenabídli, neučinili tak ani v průběhu soudního řízení. Ze shora citovaných závěrů Nejvyššího správního soudu, deklarovaných v právně i skutkově totožné situaci týkající se téže věznici, vyplývá, že byly splněny formální podmínky pro řádné čerpání přestávek. Dokazováním provedeným v průběhu správního řízení tato skutečnost byla prokázána i fakticky, přičemž současně nebyla prokázána systémová absolutní nemožnost jejich čerpání v prostředí oddělení výkonu trestu, úseku strážní služby ani služby v eskortní směně, o kterou žalobci opřeli důvodnost svých tvrzení.
92. Po dobu čerpání přestávky na jídlo a odpočinek, které se děje při vědomí nadřízeného příslušníka, jsou suspendovány povinnosti stanovené zákonem i interními předpisy pro výkon služby, žalobci se tedy jejich porušení v průběhu čerpání přestávky dopustit nemůžou. Z toho důvodu ani z jejich existence nelze dovozovat absolutní nemožnost řádného čerpání přestávek u všech příslušníků po celé rozhodné období.

V.

Rozhodnutí soudu

93. Soud neshledal žádný z žalobci uvedených žalobních bodů důvodným, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl, neboť není důvodná.

VI.

Odůvodnění neprovedení důkazů

94. Soud neprovedl žádný z navržených důkazů, neboť jejich provedení nebylo nezbytné k posouzení důvodnosti či nedůvodnosti žaloby.

VII.

Náklady řízení

95. Podle § 60 odst. 1 s.ř.s. by měl právo na náhradu nákladů řízení žalovaný, když měl ve věci plný úspěch. Jelikož žalovanému žádné důvodně vynaložené náklady nevznikly, rozhodl soud, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 30. ledna 2026

Mgr. Alexandr Krysl v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.